

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΟΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: ΚΙΜΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ ΡΟΔΑΣ

ΕΝ ΕΤΟΣ ΔΡ. 10 — 6 ΜΗΝΕΣ ΔΡ. 6

ΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 20

Ἀθήναι — 35 Ὀδὸς Ἀριστοτέλους

Ἀριθμὸς 4 — 18 Ἰουνίου 1916

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δραματικὸν θέατρον, Παύλου Νιρβάνου.

Τὸ σχέδιον καὶ τὸ χρῶμα, Ροντέν.

Μετάφρασις Κ. Μ.

Ἡ «Εἰκόνα τοῦ Δόριαν Γκρέυ». Μία σκηνὴ ἀπὸ
τὴν πρώτην πράξιν. Μετάφρασις Λεάνδρου
Παλαμᾶ.

Ξενοπούλου . . . τὸ ἀνάγνωσμα. Ἀπάντησις εἰς τὴν
ἐπιστολὴν τοῦ κ. Ξενοπούλου τῆς κ. Κυ-
βέλης, τῆς δος Μαρίας Κοτοπούλη, τῆς
δος Χαλίδας Τόμα, τοῦ κ. Ν. Ποριώτου
καὶ τοῦ κ. Δ. Π. Ταγκωοῦλου (Κάλιμπαν).

Κατερίνα Ἰβάνοβνα, Λεωνίδα Ἀνδρέϊες, συνέ-
χεια.

Ἀθηναϊκὰ θεάτρα.

Διάφοροι εἰδήσεις.

Αἱ εἰσπράξεις τῶν Παρισινῶν θεάτρων.

Ξένον θέατρον.

Θέατρον Κηφισίας.

Κινηματογραφικὴ κίνησις.

Ἐξετάσεις Ὁδείου Ἀθηνῶν.

«Σιφιρ-Φαλέρ».

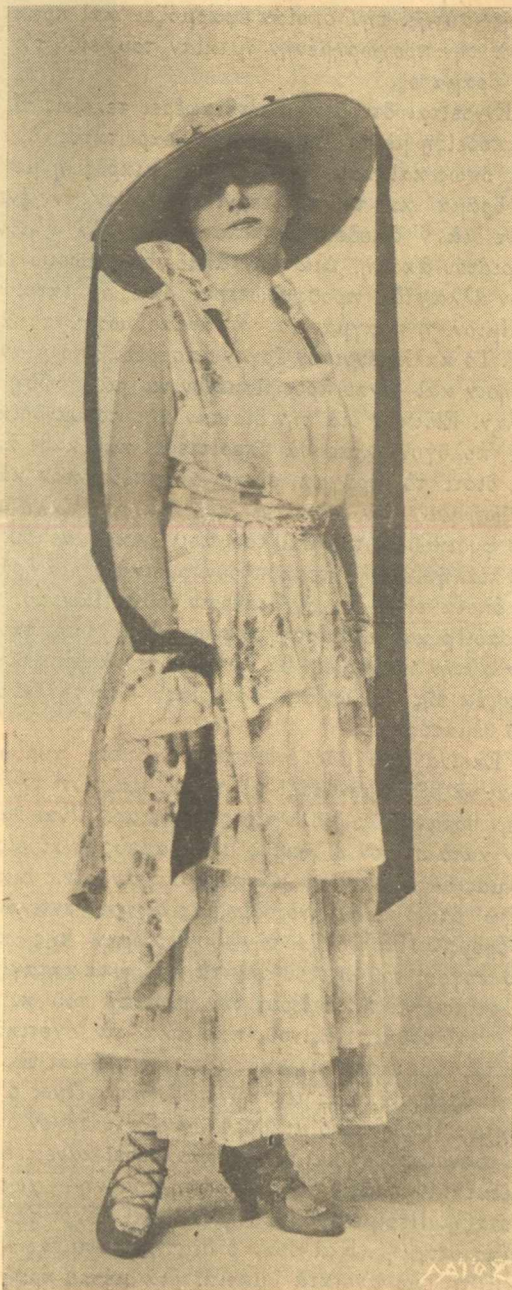
Ἡ μετάφρασις τοῦ «Δόριαν Γκρέυ» ἐπιστολὴ τοῦ
κ. Α. Παλαμᾶ.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἡ δις Μαρίας Κοτοπούλη.

Παύλος Νιρβάνου.

Π. Γαβριηλίδης, ὡς Δόριαν Γκρέυ.

Ἡ δις ΜΑΡΙΚΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ
μὲ φόρεμα περιπάτου. — Φωτ. Γ. Μπούκα.

ΤΟ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

ΖΑΝ ΠΑΞΙΝΟ—*Η Αίωσία Ιστορία* (Θέατρον Κυβέλης).—ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΓΓΛ—*Τὸ Πορτραίτο τοῦ Ντόριαν Γκρέυ*—(Θέατρον Κυβέλης).

Ὁ κ. Ζαν Παξινὸς ἠθέλησε, λέγουν, μετὰ τὴν «Αἰωνίαν Ιστορίαν» ν' ἀποδείξῃ τὸ πολυανδρικόν τῆς γυναικὸς καὶ τὸ πολυγύναικον τοῦ ἀνδρός, τὸ ἴδιον πρᾶγμα ποῦ ἤθελε δηλαδὴ ν' ἀποδείξῃ καὶ ὁ κ. Γκραβιέρ, δραματικὸς συγγραφεὺς, φιλοξενούμενος εἰς τὸ ἔργον τοῦ κ. Παξινού, ὡς ἀπολογητῆς τῆς διαιτητικῆς αὐτῆς, τὴν ὁποίαν ἐφαρμόζει καὶ πρακτικῶς, παρὰ τὴν προχωρημένην ἡλικίαν του, εἰς τὸ τέλος τοῦ δράματος.

Ἐννοεῖται ὅτι δὲν μ' ἐνδιαφέρει τελείως τί ζητεῖ ν' ἀποδείξῃ μετὰ τὸ ἔργον τοῦ ὀνερωτάτος δραματικῆς, ὅπως καὶ κάθε δραματικῆς, μικρῆς ἢ μεγάλης. Τὸ δρᾶμα καὶ τὸ καλλιτεχνικὸν ἔργον ἐν γένει δὲν ἐγίνε διὰ ν' ἀποδεικνύῃ τίποτε, οὔτε τὸν νόμον τοῦ Μαριότου ἀκόμη. Διὰ τὴν ἀπόδειξιν θεωρῶν ὑπάρχουν ἄλλα εἶδη προσφορώτερα, ὅπως ἡ διατριβή, τὸ δοκίμιον, ἡ πραγματεία, ἡ ἀνακοίνωσις, τὸ ἄρθρον κτλ. Τὸ καλλιτεχνικὸν ἔργον ἀπορρεῖ ἀπὸ μίαν συγκίνησιν καὶ εἶναι προωρισμένον νὰ μᾶς δώσῃ μίαν ἄλλην. Εἰδικῶς διὰ τὴν δαίτησιν τῆς πολυανδρίας καὶ τῆς πολυγυναικίας θὰ ἐπερίτιυε καὶ κάθε ἀπόδειξις, διότι τὸ πρᾶγμα εἶναι αὐταπόδεικτον καὶ ἕλη ἢ ζωὴ μας δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ μία πάλη μεταξὺ τοῦ φυσικοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ νόμου. Ἀπὸ τὴν πάλην αὐτὴν προκύπτουν φυσικὰ χίλια δράματα, τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κ. Παξινού, τοῦ κ. Γκραβιέρ καὶ κάθε συγγραφέως. Καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψίν αὐτῆν κανεὶς δὲν θὰ ἤμποροῦσε νὰ ψέξῃ τὸν συγγραφέα τῆς «Αἰωνίας Ιστορίας» διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ θεματός του.

Ἐκεῖνο ποῦ μᾶς ἐνδιαφέρει λοιπὸν κυρίως δὲν εἶναι νὰ βιάσωμεν μαζὶ μετὰ τὸν κ. Παξινὸν τὴν ἀνοικτὴν θύραν μιᾶς βιολογικῆς ἀληθείας. Εἶναι νὰ ἴδωμεν κατὰ πόσον ὁ νεαρὸς συγγραφεὺς εἶναι εἰς θέσιν νὰ μᾶς δώσῃ μίαν δραματικὴν συγκίνησιν. Καὶ ὁμολογῶ ὅτι ὁ κ. Παξινὸς δὲν μᾶς ἄφησεν ἐντελῶς ἀδι-αφόρους. Παρ' ὅλην τὴν συμφορῆσιν τῆς πλοκῆς τοῦ ἔργου, τοῦ ὁποῖου ὅλα τὰ πρόσωπα καταγίνονται φιλοτίμως νὰ ἀποδείξουν τὴν θεωρίαν τοῦ κ. Γκραβιέρ καὶ τοῦ κ. Παξινού, παρ' ὅλα τὰ σχετικὰ χᾶ-σολογικὰ ἀσυνεπείας μερικῶν προσώπων, ὅπως ὁ σωφὲρ Βίκτωρ Πουὲ καὶ ὁ μικρὸς Γιώργος, τὸ ἔργον συγκρα-τεῖ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὸ παρακολουθεῖ κανεὶς, ἕως τὴν τελευταίαν πρᾶξιν—ὄρα πρώτη πρωϊνὴ—χωρὶς νὰ νυστάξῃ. Περιμένει ὁ θεατῆς κάτι τι μέχρι τῆς τελευ-ταίας στιγμῆς. Καὶ ὅταν ὁ θεατῆς περιμένῃ αὐτὸ τὸ κάτι τι, μετὰ ἀνοικτὰ μάτια, διὰ μέσου τριῶν πρᾶ-ξεων, ὅσον καὶ ἂν τὸ κάτι τι αὐτό, ὅταν ἐρχεται, δὲν εἶναι ἀνάλογον τῆς προσδοκίας, σημαίνει πάντοτε ὅτι τὸ δρᾶμα δὲν εἶναι διὰ πέταγμα. Προκειμένου δὲ

περὶ νέου συγγραφέως, παρουσιάζοντος τὰς πρώτας του θεατρικὰς δοκιμὰς, σημαίνει ἀκόμη ὅτι ὁ συγ-γραφεὺς εἶναι ἄξιός νὰ προσαχθῇ καὶ νὰ δικαιολογήσῃ πολλὰς ἐλπίδας διὰ τὸ μέλλον του.

Εὐρήκαν πολλοὶ ὅτι τὸ ἔργον στερεῖται ποιήσεως, ὅτι δὲν μᾶς προσφέρει δηλαδὴ μίαν βαθυτέραν καλλι-τεχνικὴν συγκίνησιν. Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι ἀπὸ τὸ σύνολον ἢ ἐντύπωσις εἶναι αὐτή. Ὑπάρχουν ὅμως εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ δραματικὰ λεπτομέρειαι, ἀπὸ τὰς ὁποίας δὲν λείπει ἡ σχετικὴ συγκίνησις. Τὸ ἁμάρτημα τῆς Ἑλένης Ντὰ Λινιερί, ὅπως μᾶς παρουσιάζεται μάλι-στα ἀπὸ τὴν πρώτην πρᾶξιν, μετὰ τὴν τυχαίαν ἐκρηξίν τοῦ σκανδάλου εἰς τὴν κρεβδωτοκάμαραν τοῦ μικροῦ της ἀγοριοῦ, μετὰ τὰς ἀγωνίας, τὰς τύψεις, τὴν ἐντρο-πὴν καὶ τὴν πληγωμένην ὑπερηφάνειαν τῆς νέας καὶ θερμῆς γυναικὸς, ποῦ συνοδεῖται τὴν ἀκατανίκητον ἔλξιν τῆς πρὸς ἓνα χυδαῖον ἐκμεταλλευτὴν, μέχρι τῆς τελικῆς καταστροφῆς, δὲν εἶναι ἓνα ἁμάρτημα στερημένον δραματικῆς ἐνδιαφέροντος. Ὁμολογῶ δὲ ὅτι ἡ γυναικεία ψυχολογία τοῦ νέου συγγραφέως, ὅσον εἰς τὸ πρόσωπον τῆς ἡρώιδος του, ὅσον καὶ εἰς τὰς δευτερευούσας γυναικὰς τοῦ δράματος, δὲν εἶναι ἀναξία προσοχῆς. Ἐπιπλέον ὁ κ. Παξινὸς παρουσιάζ-ζει μεμονωμένας κατὰ τὸ παρὸν ἀρετὰς σκηνοκτικῆς συγ-γραφέως, ποῦ δὲν τὰς συναντῶμεν συχνὰ εἰς τὸ Ἑλ-ληνικὸν θέατρον, καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ μὴ λάβουν μίαν εὐτυχέστεραν ἐξέλιξιν, ἂν ἀκολουθῆσθαι ἓνα καλὸν δρόμον. Ἀπὸ τοῦ νέου ἀν-θρώπου πολλὰ ἢμπορεῖ νὰ ἐλπίζῃ κανεὶς καὶ δὲν πρέπει νὰ βιάζεται ποτὲ ν' ἀπογοητευθῇ. Καὶ περὶ αὐτοῦ πρόκειται.

Ἡ ἐκτέλεσις ὑπῆρξεν ὁμολογουμένως ἐξαιρετικῶς εὐνοϊκὴ διὰ τὸν κ. Παξινόν. Ἡ κ. Κυβέλη εἰς τὸν ρόλον τῆς Ἑλένης Ντὰ Λινιερί μᾶς ἐνθούμισε τὰς καλυτέ-ρας τῆς στιγμῆς. Ὁ κ. Γαβριηλίδης, ὡς σωφὲρ, πολὺ καλὸς. Οἱ κ.κ. Χρυσομάλλης, Παπαγεωργίου, Φρα-κούδης, Ἰακωβίδης, Χαλκιάπουλος καὶ ἡ χαριτωμένη μικρὰ Φλόρα Βορδώνη ἐκράτησαν τοὺς κυριωτέρους ρόλους, κατὰ τρόπον πολὺ εὐχάριστον. Ἀπὸ τὰς ἄλλας κυρίας ἡ κ. Ἀλκαίου καὶ ἡ κ. Βώκου μονα-δικαί ὅπως πάντοτε εἰς τοὺς γεροντικούς των ρόλους. Ὅλοι ἐπαιζαν εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ μετὰ ἓνα ἐξαιρετικὸν κέφι, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ τοὺς ἀναγνωρίσῃ ὁ νέος συγγραφεὺς. Ἀλλὰ μήπως καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι μί-α λεπτομέρεια ἀκόμη, ποῦ ἢμπορεῖ νὰ καταλογισθῇ εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ κ. Παξινού;

Ζητῶ συγγνώμην τώρα ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μου διὰ τὸ πῆδημα ποῦ θὰ κάμω. Εἶμαι ἀναγκασμένος εἰς τὴν ἴδιαν στήλην, ὅπου ἀνίχνευσα πρὸ ὀλίγου τὰς ἀρετὰς ἐνός νέου ταλάντου, νὰ ὁμιλήσω διὰ τὸν Ὅσκαρ Οὐάιλντ. Ἀτυχῶς τὸ Πορτραῖτο τοῦ Ντόριαν Γκρέυ ὑπῆρξε μί-α προσδοκωμένη ἀπογοητεύσις διὰ τοὺς ἐπικοινωνήσαντας πρὸς τὴν ὁραίαν ποιήσιν τοῦ ὁμωνύμου μυθιστορήματος. Εἰς τὸ δρᾶμα, τὸ ὁποῖον

ποτε ἄλλο! Οἱ παρακολουθήσαντες τὸ ἔργον εἰς τὸ θέατρον δὲν ἔχουν παρὰ νὰ σπεύσουν ἀμέσως νὰ προ-μνηθευθοῦν τὸ μυθιστόρημα. Θὰ ἦτο κρίμα νὰ μείνουν μετὰ τὴν θεατρικὴν ἐντύπωσιν μόνον.

Ἄλλὰ τί συμβαίνει, πρὸς Θεοῦ, μετὰ τοὺς ἡθοποιούς μας, ὅταν πρό-κειται νὰ παίξουν καθαρῶς ποιη-τικὰ ἔργα; Τὰ λόγια βγαίνουν ἀπὸ μέσα τους μετὰ τὸ τσιγκέλι, συλλα-βίζουν σχεδὸν ὅλας τὰς λέξεις καὶ θεωροῦν ὡς ὑποχρέωσίν των νὰ μὴν ἀκούωνται πέραν τοῦ πρώτου καθί-σματος. Παίζου δηλαδὴ, ὅπως θὰ ἔλεγεν ὁ Μητσάκης, «κατὰ τρόπον ἐντελῶς ξεψυχημένον καὶ νυστά-κτικώτατον». Καὶ ὀρισμένως ὑπο-θέτω ἔτι κάποιος τοὺς ἐγέλασεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διὰ νὰ προσ-θέτουν τοιοῦτοτρόπως εἰς τὴν ἐμ-φυτον ἀτονίαν τῆς δράσεως ὀρισμέ-νων ἔργων τὴν ἀτονίαν τῆς ἐκφρά-σεως, ἐνῶ θὰ ἔπρεπε νὰ γίνεταί τὸ ἐναντίον. Ὁ κ. Γαβριηλίδης, μολο-νότι εἶχε τὰς εὐτυχεὶς του στιγμῆς, δυστυχῶς δὲν ἠμπούρεσε νὰ κάμῃ γε-νικῶς μεγάλα πράγματα μετὰ τὸν ρό-λον του. Καὶ ὑποθέτω ὅτι τὸ λάθος δὲν εἶναι ἐντελῶς ἰδικόν του. Ὁ κ. Παπαγεωργίου ὑπῆρξεν ἓνας τῶν ἐν-τλεμων πολὺ ἀξιοπρεπῆς ὁμολογου-μένως. Πολὺ καλὴ ἐπίσης ἡ κ. Ἀλ-καίου ὡς μητέρα τῆς Σύμπελ καὶ ὁ κ. Χαλκιάπουλος ὡς Ἑβραῖος ἱμ-πρεσάριος. Ὁ κ. Ἰακωβίδης δὲν ἦτο, ὑποθέτω, εἰς τὸν ρόλον του, ἐκτός ἂν τὸν ἔβαλαν κληρονομικῶς δικαι-ώματι εἰς τὸν ρόλον τοῦ ζωγράφου.

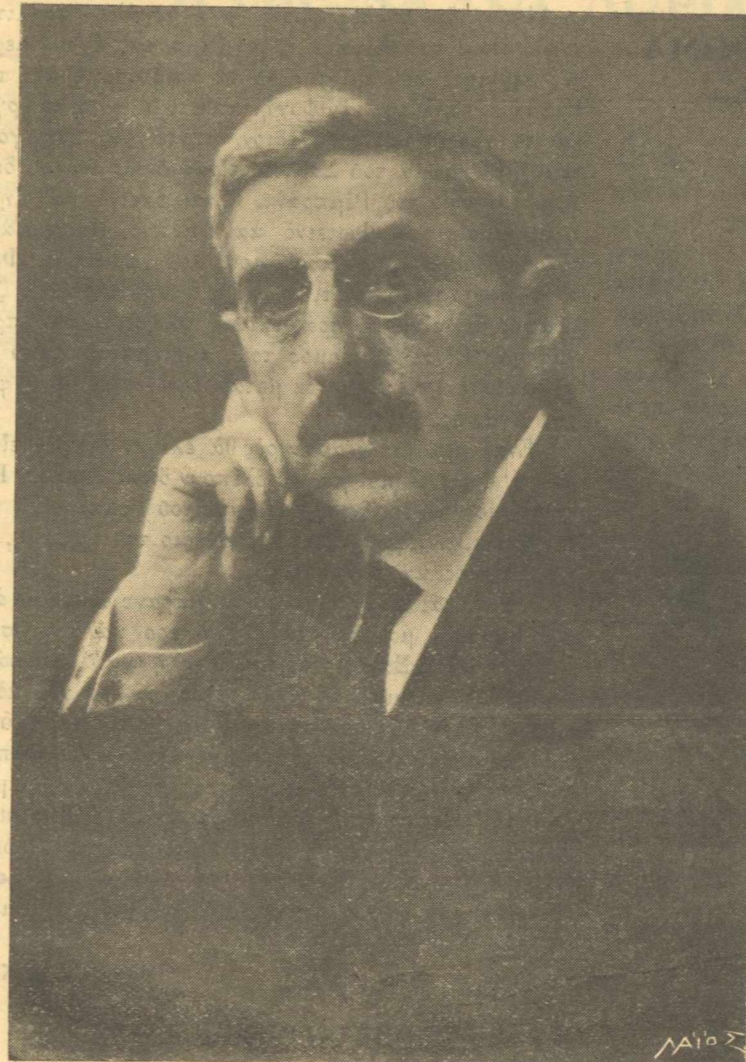
Τὸ πορτραῖτο, ὡς φωτογραφικὴ ὁμοιότης τοῦ κ. Γαβριηλίδη, ἐπαί-ξεν ἄρκετὰ καλὰ τὸν ρόλον του. Ὡς ἐμφύχωσις τοῦ Ντόριαν Γκρέυ δὲν μᾶς εἶπε μεγάλα πράγματα. Ἄλλ' ἂς διασθῶμεν νὰ ξαναδιαβάσωμεν τὸ μυθιστόρημα. Εἶναι τὸ καλύτερον ποῦ ἔχομεν νὰ κάμωμεν.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

Χθὲς ἤρχισε τὰς παραστάσεις του εἰς τὸ θέατρον Κηφι-σίας (ἐντὸς τοῦ ξενοδοχείου Μελά) ὁ Γάλλος κωμικὸς Σταβίλ. Παρευρέθη ὅλος ὁ ἀριστοκρατικὸς κόσμος. Τὴν προσεχῆ Τετάρτην ὁ θίασος τῆς Κυβέλης θὰ παίξῃ τὸ «Διπλὸ δό-λωμα» τοῦ Πρίγκιπος Νικολάου. Θὰ παρευρέθῃ καὶ ἡ Βα-σιλικὴ οἰκογένεια.

Τὸ Σάββατον 23 τρέχοντος ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Πρίν-κιπος Νικολάου θὰ δοθῇ συναυλία ὑπὸ τοῦ ζεύγους Ἀνε-μογιάννη.

Ὁ κριτικὸς τοῦ περιδικίου μας κ. ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

Φωτογρ. Γ. Μπούκια

διεσκεύασεν Ἄγγλος συγγραφεὺς, δὲν ἀπέμειναν παρὰ ἐλάχιστα πράγματα ἀπὸ τὰς ὀραιότητας τοῦ μυθι-στορήματος. Τὸ ἔργον σχεδὸν δὲν ἀναγνωρίζεται. Ὁ Ντόριαν εἶναι ἀγνώριστος μέσα εἰς αὐτό. Πολλὰ πράγματα μένου ἀνεξήγητα καὶ ἀδικαιολόγητα εἰς τὴν ψυχολογίαν τοῦ θαυμαστοῦ ἥρωος καὶ τὴν αἰσθη-τικὴν μεταφυσικὴν τοῦ ἔργου. Ἀπὸ ὅλους τοὺς θη-σαυρούς τοῦ ἔργου δὲν περιεσώθη παρὰ τὸ ἐπεισό-διον τοῦ Ντόριαν μετὰ τὴν ἡθοποιὸν τοῦ Λαϊκοῦ Θεά-τρον, τὸ συμπληρικὸν αὐτὸ πλάσμα, ποῦ ὑπῆρ-ξεν ἡ ξανθὴ Σύμπελ, καὶ τὸ ὁποῖον ἡ κ. Κυβέλη εἰς τὸν μικρόν της ρόλον ἐνεσάρκωσε μετὰ μίαν ἀξιο-λάτρευτην καὶ ὑποδμητικὴν ποιήσιν. Αὐτὸ καὶ με-ρικὰ ἀπὸ τὰ ὀραία παράδοξα τοῦ μεγάλου ταχυδα-κτυλοῦργου τῆς ἐκφράσεως, ποῦ ἐπῆγαν χαμένα. Τί-

ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΓΑΥΠΟΥ ΡΟΝΤΕΝ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΩΜΑ

Περίληψις από το βιβλίον του «*Η Τέχνη*»

Φαντάζονται πώς το σχέδιον ήμπορει να είναι ώραϊον αυτό καθ' εαυτό. Ώραϊον είναι μόνον με τις αλήθειες και με τα αισθήματα που φανερώνει. Θαυμάζουν τους τεχνίτες που είναι δυνατοί ως θεματογράφοι, που ζωγραφίζουν καλλιγραφικές γραμμές χωρίς καμιά σημασία και αποδίδουν τα πρόσωπα σαν κολλημένα επιδεικτικώς. Έτσι και με το χρώμα και ακόμη με το ύφος του συγγραφέως. Το σχέδιον και το ύφος, που είναι αληθινά ώραϊα, δεν αισθάνεται κανείς ότι πρέπει να τα επαινέση. Δεν υπάρχει πραγματικώς ούτε ώραϊον ύφος, ούτε ώραϊο σχέδιον, ούτε ώραϊο χρώμα. Η έμπορική τους έρχεται εξ αντανακλάσεως από το δυνατό αισθημα του έργου, είτε φιλολογικου είτε καλλιτεχνικου.

Θαυμάζουν το σχέδιον του Ραφαήλ και έχουν δικη. Όμως πρέπει να το θαυμάζουν και να το αγαπούν όχι δια τις Ισορροπημένες γραμμές του. Εκείνο που του δίνει αξία, είναι ή γλυκειά γαλήνη της ψυχής που έδλεπε με τα μάτια του Ραφαήλ, είναι ή αγάπη που χύνεται από την καρδιά του σε όλη τή φύση. Όσοι ήθέλησαν να τον μιμηθούν χωρίς να έχουν μέσα τους τήν τρυφερότητα αυτήν έκαμαν έργα σαχλά.

Στόν Μιχαήλ Άγγελον δεν θαυμάζομε τήν προοπτική ή τήν ανατομία του, με τή βροντερή και απεμπιστική δύναμη του Τιτάνος αυτού. Οι άπλοι μιμηταί του έγιναν γελοιοί.

Στόν Τισιανό δεν θαυμάζομε τήν ευχάριστη αρμονία των χρωμάτων, με εκείνο που κλείνουν μέσα τους, δηλαδή τήν πλούσια και κυριαρχούσαν άρχοντία. Η αληθινή έμπορική του Βερονέζε έγκειται εις το ότι με τήν λεπτή άσημένια ακτινοβολία του γεννά μέσα μας τήν εγκάρδια χάρη των έορτων των πατρικίων. Τα χρώματα του Ροϋμπενς δεν ήσαν τίποτε καθ' εαυτά. Το φως του δεν θα ήξειζε, αν δεν έδινε τήν εντύπωσι της ζωής, της ευτυχίας και της ολοζώντανης ήδυπαθείας.

Τα χρωματιστά υελώματα του 12ου και 13ου αιώνος που μαγεύουν τα μάτια με το άπαλό και βαθύ γαλάζιο και το τόσο γλυκύ βιολεέ και τόσο θερμό κόκκινο, αντανακλούν με τον μυστικισμό των τόνων των τήν απόκρυφη ευδαιμονία που οι ευλαβείς τεχνίται της εποχής ήλπιζαν να εύρουν μέσα στόν ουρανό των ονείρων των. Αν μερικά άγγελια της περσικής κεραμεικής στολισμένα με γαρύφαλλα γαλάζια θέλγουν το μάτι, κάποιο φανταστικό όνειρο κρύβεται στους τόνους των και γοητεύει τήν ψυχή.

Έννοείται ότι, αν λείπη το σχέδιον, αν το χρώμα δεν είναι αληθινό, δεν ήμπορει να εκδηλωθή καμία συγκίνησις. Καμιά έμπνευσις δεν ήμπορει ν' αντικαταστήση τήν εργασία που χρειάζεται για να διδαχθή ο τεχνίτης τα σχήματα και τις αναλογίες και να γίνη ο χριτέ πειθήνιο στο αισθημα.

Λέγουν ότι πολλές φορές έργα μεγάλων καλλιτεχνών, όπως του Ραφαήλ ή του Ρέμπραντ, έχουν μερικές τεχνικές αδυναμίες. Αν τα άριστουργήματα του Ραφαήλ γοητεύουν τήν ψυχή, καθετί σ' αυτά τα έργα, και το χρώμα και το σχέδιον, συντείνουν στη γοητεία. Το χρώμα του Σάντσιο είναι όμως διόλου διαφορετικό από του Ρέμπραντ. Είναι εκείνο που ζητεί ή έμπνευσις του. Φωτεινό και στιλπνό. Παρουσιάζει τόνους δροσερούς, λουλουδένιους και χαρωπούς. Φαίνεται φανταστικό, διότι ή αλήθεια που βλέπει ο ζωγράφος δεν είναι ή πραγματική αλήθεια των πραγμάτων. Είναι ο κόσμος του αισθήματος, όπου τα σχήματα και τα χρώματα μεταμορφώνονται με το φως της αγάπης.

Ένας ρεαλιστής αυστηρός θα έλεγεν ότι δεν είναι σωστό όμως οι ποιηταί το βλέπουν όπως εκείνος. Και είναι βέβαιον ότι ο χρωματισμός του Ρέμπραντ ή του Ροϋμπενς, αν εφημερόζετο στο σχέδιο του Ραφαήλ, θα ήτο γελοϊός και τερατώδης.

Έτσι και το σχέδιον του Ρέμπραντ διαφέρει από του Ραφαήλ, με δεν είναι λιγώτερο καλό. Όσο ή γραμμή του Σάντσιο είναι άπαλή και καθαρά, ή γραμμή του Ρέμπραντ είναι συχνά σκληρή και άδούλευτη. Το όραμά του σταματά στις πτυχές των ύφασμάτων, στις άνωμαλίες των γεροντικών προσώπων, στα σκληρά εργατικά χέρια. Για τον Ρέμπραντ ή έμπορική εύρίσκειται στήν αντίθεσι της κοινής εξωτερικής μορφής και της έσωτερικής ακτινοβολίας. Πώς θα έδειχνε τήν έμπορική αυτής της φαινομενικής άσχημιάς και του ήθικου μεγαλείου, αν ήθελε να μιμηθή τή χάρη του Ραφαήλ;

Μεταφραστής Κ. Μ.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

— Μία νέα έκδοσις του «*Ασώτου υιού*», κατά τήν γνωστήν παντομίμαν του Μισέλ Καρρέ, με ιδιαιτέραν μουσικήν του Βόρμερ, έγινε τώρα τελευταίως εις το Παρίσι, προαναγγέλλεται δε ως μεγάλη καλλιτεχνική έπιτυχία.

— Από τας νέας Ιταλικάς εκδόσεις: «*Ο Κουρσάρος*» και «*Όταν επανέρχεται ή άνοιξις*» με τήν Μαρίαν Τζακομπίνι και «*Το λάθος άλλου*» του Σινές με τήν Φραντζέσκαν Μπερτίνη.

— Η διάσημος ρωσις χορεύτρια, δια τήν οποίαν εγράψαμεν εις προηγούμενον φύλλον μας, έλαβε δραχμάς 250,000 από τήν ταινίαν. «*Η άφρονος του Πόρτσι*».

— Στήν Άγγλία πριν εκδοθών αι κινηματογραφικαί ταινίαί όφείλουν οι διάφοροι κινηματογραφικοί οικιοί να υποβάλλουν εις τήν λογοκρισίαν τα «*σενάρια*» των ταινιων.

— Ο κ. Ραφαήλ Βλανκάδ, μέλος της Ιατρικής Ακαδημίας των Παρισίων, εξήγησεν εις μίαν τελευταίαν συνεδρίασιν να μεταχειρισθόν τον κινηματογράφον δια να διδώσων τας πρακτικας Ιατρικας γνώσεις εις το κοινόν.

Όσοι θέλουν τα προηγούμενα φύλλα τα εύρίσκουν εις τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

“Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΔΩΡΙΑΝ ΓΚΡΕΪ”, *

(*Η πρώτη προΐξις εις το άιελιέ του ζωγράφου Χάλλουορντ. Εκεί ευρίσκονται ο ζωγράφος και ο λόρδος Χάρου Ούόιτον. Συζητούν δια τον Δόριαν Γκρέυ. Ο ζωγράφος Χάλλουορντ μιλάει με ένθουσιασμόν, με αγάπην και τρυφερότητα δια τον Δόριαν.*)

Ο λόρδος Ούόιτον, ο όποιος παρακολουθεί τους ανθρώπους, και, καθώς λέγει, τους σμιλεύει, διηγείται ως εξής τήν ιστορίαν του Δόριαν, τον όποιον μέχρι της σιγμής αυτής δεν γνωρίζει προσωπικώς Σ.Σ.) ΟΥΟΤΤΟΝ Καί τώρα θα σοϋ πω τήν ιστορία του Δόριαν.

ΧΑΛΛΟΥΟΡΝΤ Έσύ;

ΟΥΟΤΤΟΝ Ναί: χτες το βράδυ ήμουνα στοϋ ξαδέρφου μου, κι άκουσα για πρώτη φορά τ'ονομά του. Πίσω από κάθε ώραϊο βρίσκεται κρυμμένη μιá τραγηδία, για να γεννηθή ένα λουλουδι χρειάζεται να σαλέψουν κόσμοι όλόκληροι. Ο Γκρέυ είναι τ' άγγόνι του Λόρδου Κέλσου που πέθανε. Μητέρα του ήταν ή ώραϊα Μαργαρίτα Δεβερώ. Κλέφτηκε κ' έφυγε με έναν κοινό στρατιώτη, που τότε σκότωσε ύστερα σε μονομαχία κάποιος άνθρωπος βαλμένος από το Λόρδο Κέλσου. Με τή γέννηση του παιδιου πέθανε κ' ή μητέρα. Αυτό φτάνει για να μας κάνη να καταλάβωμε β,τι κληρονόμησε κι από τους δαδ, τήν όμορφιά και τήν τόλμη του τυφλου πάθους από τή μιá μεριά, κι από τήν άλλη τήν ξεροκεφαλία και τή βλακεία που χαρακτηρίζει το φτωχότερο λαό μας. (Πηγαίνει άριστερά.) Ο Κέλσου, αν και μισούσε τ' άγγόρι, του άφησε τα χρήματά του.

ΧΑΛΛΟΥΟΡΝΤ Τώρα πειά είναι πλούσιος κ' ελεύτερος για να ευτυχής. Με γιατί να σοϋ γεννά τόσο πολυ τήν περιέργεια;

ΟΥΟΤΤΟΝ Με άρέσει να δω νάνθίζουν και να μετόνουν τα νειάτα του και να θερμάνω τα χέρια μου από το άκτινοδόλημα της όμορφιάς του. Ποιος ξέρει αν δεν γίνη μιá μερα ένα εξαίρετο θέμα για τήν τέχνη μου!

ΧΑΛΛΟΥΟΡΝΤ (Πηγαίνει κοντά στον Ούόιτον). Θα ήθελες να παρατηρήσης τήν ψυχή του κάτω από το μικροσκόπιο. Ξέρω πόσο λεπτονόητος, πόσο επικίνδυνος μπορεί να φανής, και σε παρακαλώ για χάρη δική μου να μη συναντηθής μαζι του. Μόλις έρθη να φύγη: δός μου το λόγο σου, Χάρου.

ΟΥΟΤΤΟΝ Θα φύγω, αν δω πως θέλει. (Μπαίνει ο Πάρκερ).

ΠΑΡΚΕΡ Ο κ. Δόριαν Γκρέυ! (Ο Πάρκερ πηγαίνει άριστερά και βγαίνει.)

(*) Το έργον έχει δραματοποιηθή από το όμώνυμον μυθιστόρημα του Όσκάρ Ουάιλντ υπό του Γ. Λούνσβεργ. Μετεφράσθη υπό του κ. Λεάνδρου Παλαμιά.

(Μπαίνει ο Δόριαν.)

ΧΑΛΛΟΥΟΡΝΤ Σε περίμενα. Σήμερα το ποζάρισμα θάναι πολυ σπουδαίο. Πρέπει να δουλέψωμε σοβαρά! (Πηγαίνει στο τραπέζι)

ΓΚΡΕΪ (Στή μέση. Κυτιάζει το Χάρου.) Ω! δε μ' άρέσει να είμαι σοβαρός. (Πηγαίνει άριστερά προς τον Χάρου.)

ΧΑΛΛΟΥΟΡΝΤ Δόριαν Γκρέυ, σοϋ παρουσιάζω τή

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

Του Θεάτρου Κυβέλης. Εις τον ρόλον του Δόριαν Γκρέυ. Φωτογρ. Γ. Μπούνα

Λόρδο Χένρυ Ουόττον, πολύ επικίνδυνο φίλο και πολύ ευγενικό έχθρό. (Δίνουν τα χέρια) Τώρα, Χάρρυ, πρέπει να σε διώξω.

ΓΚΡΕΎ'Υ' Πρέπει να ποζάρω και σήμερα; (Ο Ουόττον πηγαίνει στο πιάνο και αρχίζει να παίζει οργάνο.)

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Μόνο μισή ώρα για να τελειώσω την εικόνα· ή ώρα περνά γρήγορα.

ΓΚΡΕΎ'Υ' (Ανεβαίνει στο βάνο.) Για σένα φαίνεται· νάξερεις τί μαρτύριο που είναι για μένα να κάθωμαι ακίνητος σαν άγαλμα, κ' εσύ να με κυττάς.

ΟΥΟΤΤΟΝ Έχετε πολύ δική, κύριε Γκρέυ—Κάθε στιγμή στην ηλικία σας έπρεπε να την πλημμυρίζω κάτι σαν ακράτητο ξεπέταμα· κάθε υπομονή μας λιγοστεύει.

ΓΚΡΕΎ'Υ' Ξεπέταμα;

ΟΥΟΤΤΟΝ Όχι στο άναστημα, στην πείρα.

ΓΚΡΕΎ'Υ' Μά δεν είμαι και τόσο παιδί!

ΟΥΟΤΤΟΝ Ω! Κρίμα! Στα χρόνια σας πρέπει να είναι κανείς σαν το θεατή που προσμένει ν' ανοίξει ή αύλαία. Περιμένουμε τη στιγμή που θ' αντικρύσουμε τη μαγευμένη χώρα· δεν είδαμε ακόμα τη λάμψη της ταπεινής φάρσας που θ' ανοιχτή μπροστά μας μέσ' από τή σκηνή και τόν κόσμο.

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Είμαι βέβαιος πως ή ζωή του Δόριαν δέ θα είναι ταπεινή.

ΟΥΟΤΤΟΝ Πρέπει να ξεχάσω πάρα πολλά πράγματα. Κάθε τι που θα περάσει από τή σκέψη του είναι σαν να τ' ο γνώρισε κι έλας. Μά τί κάθωμαι; Πρέπει να πηγαίνω με περιμένουν.

ΓΚΡΕΎ'Υ' Ο Χώλλουορντ είναι άμυλητος από τήν κούραση. Τί βαρετό που είναι όταν θέλη να προσποιηθώ κανείς τ' διασκεδαστικό! Αισθάνομαι πως είμαι τόσο μόνος όταν ποζάρω. . .

ΟΥΟΤΤΟΝ Πάντοτε είναι κανείς μόνος του, κύριε Γκρέυ. Αν θέλετε να μείνω, πρέπει να ρωτήσετε τ' Βασίλη.

ΓΚΡΕΎ'Υ' Μή φύγετε, σας παρακαλώ. Άγαπώ τόσο τή μουσική! Παίξτε μου κάτι. (Ο Ουόττον χαμογελά και πηγαίνει στη μέση.)

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Μείνε, αφού τ' θέλει ο Δόριαν. Κ' εγώ βρίσκω πως θα πλήξη μόνος του· οί εσύ σας θα μιλάτε. Εγώ δέ θ' ακούω τί λέτε, μὴν ξεχάσης όμως πως δέν πρέπει να παίρνης στά σοβαρά τὰ λόγια του Χάρρυ. Δέν πιστεύει ποτέ σ' ό,τι λέει, κ' ή επιρροή του είναι κακή.

ΓΚΡΕΎ'Υ' Άληθινά;

ΟΥΟΤΤΟΝ (Παίζοντας πιάνο.) Όλες οί επιρροές, κύριε Γκρέυ, είναι άνήθικες.

ΓΚΡΕΎ'Υ' Και γιατί;

ΟΥΟΤΤΟΝ Όταν επηρεάζω κάποιον, είναι σά να τ' δίνωμε τούς δικούς μας στοχασμούς, τή ψυχή μας και τὰ πάθη τὰ δικά μας. Κάθε άνθρωπος είναι έδω

κάτω για να ζήσει ο ίδιος τή δική του ζωή, μά λίγοι τολμούν να τ' κάνουν. Η συνείδηση μας κάνει τόσο πολύ δειλούς, και τὰ ήθικα προτάγματα παραμορφώνουν τ' φυσικό μας.

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Λίγο πειθ' δεξιά τ' κεφάλι σου, σέ παρακαλώ.

ΟΥΟΤΤΟΝ (Παίζοντας πιάνο άργά.) Αν ο άνθρωπος τολμούσε να ζήσει τή δική του ζωή ελεύθερα, ν' αληθέψη κάθε του σκέψη, κάθε του όνειρο, κάθε συγκίνηση, τότε ή ζωή θα μας έδινε μιὰ καινούργια χαρά. Είμαστε σαν τιμωρημένοι για τήν άρνησή μας· Υποφέρουμε μαρτύριο κι άκρωτηριάζουμε τις ζωές μας, αλλά τὰ λαμπρά άμαρτήματα που πνίγουμε μέσα μας, κακοφορμίζουν και μας τρώνε σαν τ' σαράκι. Η πράξι μας εξαγνίζει· νικούμε τόν πειρασμό μόνον όταν παραδοθούμε σ' αυτόν. Κάθε τι που έκανε τ' κορμί μας, περνά και τ' εγνοούμε. Τώρα χετε πλάσει με τή φαντασία πως ή άγνοια της ζωής είναι άθωπότητα! Έχετε πάθη και όνειρα που σας γεμίζουν με φρίκη. Κι αυτά μας παραστέκουν κάθε νύχτα, κι όταν τὰ νοιώσωμε τή μέρα τρομάζουμε. Η ζωή είναι σαν ένα βόδο με πέταλα εξαίσια· άπλωσε να τ' κόψης και ύτρωσε τόν έαυτό σου από τήν τυραννία.

ΓΚΡΕΎ'Υ' (Νευρικά.) Φτάνει πειθ'! (Ο Ουόττον σταματά τ' παίξιμο.) Ω! Ξέρω, όλα αυτά τὰ λέτε για να με περιπαίζετε, αλλά τὰ λόγια σας είναι λεπτόνοητα καθώς είναι κ' ή μουσική σας. Με ταραζουν· πρέπει να ύπάρχη, τ' ξέρω πως θα ύπάρχη κάποια απάντησι για σάς. . . Βασίλη, κουράστηκα.

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Στάθηκε εξαίρετα· τί σου έλεγε ο Χάρρυ; Μοῦ μένει ακόμα δέκα λεπτῶν δουλειά άπάνω στο φόντο.

ΓΚΡΕΎ'Υ' (Κατεβαίνοντας) Μ' έδαλε σέ σκέψη.

ΟΥΟΤΤΟΝ Ω! Έλπίζω πως όχι. (Ο Πάρεκρ παρουσιάζεται κρατώντας παγωμένα ποτά. Προσφέρει πρώτα τ' Δόριαν, αυτός όμως δέν παίρνει, κ' ύστερα πηγαίνει άριστερά και δίνει να πιη τ' Ουόττον, κ' ύστερα πάλι δεξιά στο Χώλλουορντ, μά δέν παίρνει ούτε κι αυτός. Αφίνει τ' δισκο άπάνω στο τραπέζι που βρίσκεται άριστερά και βγαίνει από τ' άριστερό μέρος· ο Χώλλουορντ σ'ό βάνος εξακολουθεί τή ζωγραφική του.) Η σκέψη θα ζαρώσει τ' μέτωπό σας. Μόλις για μιὰ στιγμή σας έκανα ν' αντικρύσετε τήν ψυχή σας. Η ζωή σας, αν τολμήσετε να τ' άγκαλιάσετε, θα είναι στολισμένη με τὰ πειθ' λαμπέρω χρώματα. Έχετε θαυμαστή όμορφιά· θα πεθάνουν γυναίκες για αυτή και θα σας καταραστούν μητέρες. (Πλησιάζει τ' Δόριαν.) Αλλά όμορφα είναι τὰ νιάτα, και τὰ νιάτα είναι κάτι μοναδικό, κάτι άταίριαστο. (Ο Γκρέυ χαμογελά.) Μή χαμογελάτε· δέ θα χαμογελάτε όταν ή φροντίδα θα χη σκάψει τ' μέτωπό σας και τ' πάθος θα χη μαράνει τὰ χείλη σας. Έχετε μπροστά σας λίγα τέλεια χρόνια· κάνετε τα να πλημμυρίσουν από μιὰ εξαίσια αισθήσι, και μὴν τρομάζετε

με τί τρόπο· θα ζήσετε. Προσέξτε μὴν τύχη και λιμνάσετε. Μεγαλώστε, μεταμορφωθήτε, τολμήστε, και θησαυρίστε τὰ τέλεια νιάτα σας. . . τὰ νιάτα που ξεφεύγουν. (Ξαναπηγαίνει άριστερά.)

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Δόριαν, Χάρρυ, τελείωσε!

ΟΥΟΤΤΟΝ Είναι θαυμαστό! (Πηγαίνει προς τὰ δεξιά πίσω από τ' Δόριαν. Ο Δόριαν σηκώνεται.)

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Μοῦ φαίνεται σαν κάτι ζωντανό να μεγαλώσει μέσα στα χέρια μου και τώρα να μου ξεφεύγη. Είναι κομμάτι από τή ζωή μου, κι ωστόσο ζή έξεχωρα κάποια δική του ζωή.

ΟΥΟΤΤΟΝ Τα βιβλία κ' οί εικόνες έχουν κι αυτά τή μοίρα τους. Είναι ζωντανόι στοχασμοί που μπορούν και να ζήσουν και να μας επηρεάσουν ακόμα. (Πηγαίνει στη μέση.)

(Ο Γκρέυ στέκεται ακίνητος και συλλογισμένος.)

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ (Πηγαίνει δεξιά.) Μά, Δόριαν, τί έχεις; Δέ σ' άρρεί;

ΓΚΡΕΎ'Υ' Στοχάζομαι τί λυπηρό που είναι. Εγώ θ' αλλάξω και θα γεράσω κ' ή εικόνα μου αυτή θα με περιπαίξει. Σήμερα κατάλαβα πρώτη φορά τί θα μπορούσε να είναι ή ζωή. τί αξίζουν τὰ νιάτα!

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Δόριαν!

ΓΚΡΕΎ'Υ' Θα μπορούσα και να μισήσω τήν εικόνα σου. Θα δώνα έναν κόσμο, αν μπορούσε ν' αλλάξει, να πάρη τή ζωή μου και να γεράσει αυτή για μένα· θα έδινά τήν ψυχή μου, αν μπορούσα να ζήσω καθώς θα ζήση αυτή—έκατό χρόνια δόλοκληρα χωρίς ν' αλλάξω διόλου.

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Έμένα δέ· θα μ' έμελε διόλου αυτό.

ΓΚΡΕΎ'Υ' Τ' ξέρω· για σένα τ' πάν είναι ή τέχνη σου, ο Χώλλουορντ πηγαίνει στο Δόριαν. Ο Ουόττον πηγαίνει δεξιά προς τήν εικόνα.)

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Δόριαν, μιλείς σοβαρά; Άλήθεια, τήν αποστρέφεται τήν εικόνα μου; Χάρρυ, αυτό είναι δικό σου κατόρθωμα. Τί έπιασες κ' είπες τ' παιδιού, όταν εγώ ζωγράφισα; (Πηγαίνει προς τ' Χάρρυ.)

ΟΥΟΤΤΟΝ (Γέροντας άπάνω στην εικόνα.) Τ' ζωγράφισα κ' εγώ τήν εικόνα της ψυχής του.

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Έπρεπε να μάς είχες αφήσει μόνους.

ΟΥΟΤΤΟΝ Έσύ μοῦ είπες να μείνω.

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ (Αρπάζει τ' μαχαίρι της παλέτας). Δέν θα μαλλώσω μαζί με τούς δυο καλύτερους φίλους μου. Αν είναι να στέκεται ανάμεσά μας ή εικόνα αυτή, καλύτερα να τήν καταστρέψω. (Σηκώνει τ' χέρι του κ' ετοιμάζεται να ξεσκίση τ' τελλάρο. Ο Γκρέυ πεύεται και τ' αρπάζει τ' χέρι.)

ΓΚΡΕΎ'Υ' Βασίλη, μή, μή, Βασίλη! Αυτό θάτανε φόνος!

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Χαίρομαι για τήν επιδοκιμασία σου κι άς έρχεται άργά! (Πετά τ' μαχαίρι.)

ΓΚΡΕΎ'Υ' (Πλησιάζοντας τ' Χώλλουορντ.) Τήν άγαπώ τήν εικόνα γιατί νομίζω πως είμαι εγώ· ο ίδιος.

ΟΥΟΤΤΟΝ (Διασκεδαστικά) Στην άνατολή φαντάζονται (ο Γκρέυ γυρίζει) πως κάθε μας σκέψη είναι κάτι δλοζώντανο που χωρίστηκε από τόν νοῦ και ζή μόνο του. Είμαι πάντα έτοιμος να πιστέψω τ' αδύνατο. Τα γεγονότα είναι άληθινά· μόνον όταν δέν τὰ εξετάζουμε. Μπορεί κάποιος Θεός ν' άκούση τήν παράκλησή σας, κύριε Γκρέυ.

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ (Πηγαίνει άριστερά) Θα σ' οί στείλω σπίτι σου μόλις τή βερνικώσω και τής βάλω κορνίζα. (Πηγαίνει άριστερά πίσω από τ' Γκρέυ.)

ΟΥΟΤΤΟΝ Βασίλη, θέλεις να πάμε άπόψε στο θέατρο;

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Είμαι κουρασμένος και βαριέμαι να ντύνομαι. Μια στιγμή, με συγχωρείτε. (Βγαίνει.)

ΟΥΟΤΤΟΝ Έτσι, κύριε Γκρέυ;

ΓΚΡΕΎ'Υ' (Στενοχωρημένος) Εγώ; Με περιμένουν κάπου. (Πηγαίνει άριστερά και κυττά τήν εικόνα.)

ΟΥΟΤΤΟΝ Αξίζει τόν κόπο αυτή που σας περιμένει;

ΓΚΡΕΎ'Υ' (Πλησιάζει τόν Ουόττον.) Μά πως τ'ο μαντέψατε αυτό, Λόρδε. . . σας φαντάζομαι σοφό καθώς ο Σατανάς.

ΟΥΟΤΤΟΝ Μπορεί και να είμαι. Έχω τ' πλεονέκτημα πως ήρθα στη γη πολλές εκατοντάδες χρόνια ύστερα άπ' αυτόν. (Πηγαίνει άριστερά και κάθεται.) Πέστε μου λοιπόν αξίζει τόν κόπο;

ΓΚΡΕΎ'Υ' Είναι πολύ όμορφη και παίζει στο θέατρο.

ΟΥΟΤΤΟΝ Διάσημη, χωρίς άλλο, και σαταντισμένη.

ΓΚΡΕΎ'Υ' Όχι, πολύ νέκ και άγνωστη.

ΟΥΟΤΤΟΝ Ω! Θα είναι λοιπόν έντελώς άγνωστη. Βέβαια θα σκοπεύετε δίχως άλλο να τήν κάνετε γυναικα σας.

ΓΚΡΕΎ'Υ' Μὴν κοροϊδεύετε. Η Σίμπυλλ Βέν είναι τ' άγνότερο. . .

ΟΥΟΤΤΟΝ Κακόμοιρο παιδί!

ΓΚΡΕΎ'Υ' Για ποιό λόγο τήν αϊκτίρετε;

ΟΥΟΤΤΟΝ Με τ' γέλιο και τόν οϊκτο όπλίζονται για τή ζωή οί φρόνιμοι άνθρωποι· θα σας συμβούλευα να διαβήτε τ' δρόμο σας ανάμεσα στη ζωή σά Θεός, ξένος από κάθε παρόμοια συγκίνηση. Οί άνθρωποι είναι πάντα άμοραλοι, συχνά μάάλιστα γεμάτοι από πάθος. Όμως, έλατε, μιλήστε μου για τή Σίμπυλλ Βέν.

ΓΚΡΕΎ'Υ' Δέν καταλαβαίνω ποιός είναι ο λόγος που πρέπει να σας μιλήσω για αυτή.

ΟΥΟΤΤΟΝ (Παίρνει μιὰ καρτέλα και κάθεται κοντά τ'ου). Πρέπει πάντα να μοῦ τὰ λέτε όλα, κ. Γκρέυ.

ΓΚΡΕΎ'Υ' Α! όχι· πιστεύω στ' άληθινά πως με περιγέλατε. Κοντεύω να πιστέψω πως με όπνωτίζετε.

ΟΥΟΤΤΟΝ Υπάρχουν άλλες επιρροές περισσότερο λεπτεπίλεπτες από τόν όπνωτισμό. Μπορούμε να κάνομε έναν άνθρωπο να σκέπτεται τή σκέψη μας άπαράλλακτα και να ζή τήν ίδια μας ζωή αντί για μας. Είδατε ποτέ με τί τρόπο τρέφονται κάποια πρωτόγονα

ζωήφια, οι άμοιβάδες; Τριγυρίζουν μονάχα λόγους από ένα αντικείμενο, κι άμέσως άφομοιώνονται μ' αυτό. Από παρόμοια μικροσκοπικά κύτταρα είναι πλασμένο και το σώμα μας, κ' έτσι ή διάνοια κ' ή προσωπικότητα μόνο ενός ανθρώπου του φτάνει για ν' άφομοιώση κάποιον άλλον. Υποθέστε πώς έχετε προσαρτηθί σ' έμένα κι άφήστε την πείρα μου να σας δηγήση. Κρατήστε την άπόλαψη έσεις, κι άφήστε σ' έμένα να είμαι ο πιλότος για να σας φέρνω μακριά από τή ρήχη τής ζωής. Έτσι θα νοιώσετε πώς είστε διπλά δυνατός. Προσιθάνομαι με βεβαιότητα πώς χωρίς έμένα σας προομένει ναυάγιο.

ΓΚΡΕ'Υ' Κατάλαβα σας φαίνομαι κουτός.

ΟΥΟΤΤΟΝ Όχι· μου φαίνεστε υγιής. Κανένα ζώο με ύγεία δε σκέπτεται ποτέ, πρέπει να τ' όμολογήσετε αυτό, κι ούτε πολυσκοπίζεται για καμμιά σκέψη. Άς έρθωμε όμως πάλι στη Σίμπυλλ.

ΓΚΡΕ'Υ' Παίζεις σ' ένα θεατράκι ενός παληοεβραίου το ζετρόπωμα τυχαία. Έχει πραγματική μεγαλοφυΐα ή όψη της μοιάζει με λουλουδι κ' έχει ένα έλληνικό μικροκάμωτο κεφαλάκι. Άλλάζει πάντοτε—μιά γίνεται Ίμογγήνη, Ίουλιέττα... και δε μένει ποτέ ή ίδια.

ΟΥΟΤΤΟΝ Τί γοητεία! Έτσι είναι σχεδόν όλες οι γυναίκες.

ΓΚΡΕ'Υ' Και τήν άγαπώ.

ΟΥΟΤΤΟΝ Με τί προκλητικό τρόπο πού το λέτε αυτό!

ΓΚΡΕ'Υ' Άν θελήση να γίνω άντρας της, θα τής μείνω αιώνια πιστός.

ΟΥΟΤΤΟΝ Πιστός. (Με περιφρόνηση). Οι νέοι θέλουν να είναι πιστοί και δεν είναι. Οι γέροι θέλουν να είναι πιστοί και δεν μπορούνε. Και τώρα πέστε μου ποιά είναι άκριβώς ή σχέση σας με τή Σίμπυλλ Βέν;

ΓΚΡΕ'Υ' (Σηκώνεται). Η Σίμπυλλ είναι ίερή για μένα· μ' έλο τον κυνισμό σας, μ' έλη τήν άποδοκιμασία του κόσμου, έγω θα τήν κάνω γυναίκα μου μιιά μέρα (παίρνει το καπέλλο του).

ΟΥΟΤΤΟΝ Δε θα με πάτε να τή δω;

ΓΚΡΕ'Υ' Ποτέ!

ΟΥΟΤΤΟΝ (Πηγαίνει άριστερά) Ποιό δράδυ θέλετε να συμφωνήσωμε; Τήν Πέμπτη;

ΓΚΡΕ'Υ' Δε θα σας δώσω ποτέ το δικαίωμα να τήν άντικρύσετε με το χλευαστικό σας ύφος.

ΟΥΟΤΤΟΝ Μήν ξεχνάτε πώς είναι μόνο ένα πέταλο από το ρόδο τής ζωής: Δεν είναι όλόκληρο το άνθος. Άν τυχόν και φοβήθητε να μ' άφήσετε να τή δω, θα πη πώς δεν έχετε ακόμα βεβαιωθί για τή δύναμή της.

ΓΚΡΕ'Υ' Δε δέχομαι τήν πρόκληση.

ΟΥΟΤΤΟΝ Τότε πέστε μου τίποτα για σας τον ίδιο, κύριε Γκρέυ.

ΓΚΡΕ'Υ' Αισθάνομαι ότι απ' έλη μου τή ζωή πάρα πολύ λίγα πράγματα θα σας έκαναν να ενδιαφερθίτε. Με κάνετε να βρίσκω ξαφνικά τον έαυτό μου έξαιρε-

τικά νέο και άπειρο. Δεν έχω τίποτε πού να σας ενδιαφέρη.

ΟΥΟΤΤΟΝ Μ' ενδιαφέρουν ένα πλήθος πιθανότητες πού βρίσκονται σε σας. Μή χάσετε καιρό, μη λυπηθίτε ούτε στιγμή τα νιάτα σας. Είναι το μόνο πείραμα πού δε μπορεί να ξαναδοκιμάση κανείς άργότερα.

ΓΚΡΕ'Υ' Περιμένο από τή ζωή να μου δώση τόσα πολλά, κι όμως δεν αποφάσισα ακόμα τί δρόμο θα τραθήξω.

ΟΥΟΤΤΟΝ Ζήσατε πολύν καιρό στο έξωτερικό. Μιλάτε λίγο ξενικά—ναί, με κάποια άνεπαίσθητη προφορά.

ΓΚΡΕ'Υ' Τί ένοχλητικό πού είναι!

ΟΥΟΤΤΟΝ Όχι· σας βεβαιώνω πώς το βρίσκω όμορφο. Μή δοκιμάζετε να γίνετε στερεότυπος, να μιλάτε σαν όλους τους άλλους, να συλλογίζεστε καθώς συλλογίζεται κι ο διπλανός σας. Στην Άγγλία κρατούμε πολύ πιστά όρισμένους κανόνες. Η σκέψη μας είναι βγαλμένη απ' το κουτί, καθώς κ' ή ήθική μας.

ΓΚΡΕ'Υ' Νομίζετε πώς πρέπει να παραβλέπη κανείς τα πρότυπα;

ΟΥΟΤΤΟΝ Νομίζω πώς καθέννας πρέπει να γίνεται νόμος για τον έαυτό του και να βρίσκη μονάχος του τί του ταιριάζει καλύτερα.

ΓΚΡΕ'Υ' Έχει βέβαια πάντοτε τή συνείδησή του πού τον οδηγεί.

ΟΥΟΤΤΟΝ Η συνείδηση κ' ή δειλία δε διαφέρουν κατά βάθος σε τίποτε. Η συνείδηση μας κάνει να φοβόμαστε μήπως ο κόσμος μας βρή άσυνείδητους.

ΓΚΡΕ'Υ' Α! Μά δε μπορείτε ν' άρνηθίτε πώς υποφέρομε όταν κάνωμε το κακό, όταν φοβόμαστε ψεύτικα, άπρεπα, άτιμα.

ΟΥΟΤΤΟΝ Καθέννας μας στη ζωή πρέπει να μένη ο θεατής του ίδιου του έαυτού πού δοκιμάζει να ξεφύγη από τον πόνο. Η ζωή έχει εξαίσιες λύπες και χαρές εξαίσιες.

ΓΚΡΕ'Υ' Τί θα με συμβουλευάτε να κάμω τή ζωή μου;

ΟΥΟΤΤΟΝ Πέστε μου ποιά είναι τα όνειρά σας και τότε θα σας πω τί πρέπει να τολμήσετε.

ΓΚΡΕ'Υ' Θα γελάστε μαζί μου και τα όνειρά μου θα σας φανούν κοινοτυπίες.

ΟΥΟΤΤΟΝ Δε σας βρίσκω κοινοτυπία.

ΓΚΡΕ'Υ' Ναί, διαφέρω από τους άλλους ανθρώπους πού συναντώ κάθε μέρα. Δε μένω ευχαριστημένος από τις άδειανές χαρές πού γεμίζουν τή ζωή τους. Όλο παιγνίδι, κυνήγια, και τέννυς και πολιτική.

ΟΥΟΤΤΟΝ Η ζωή όλόκληρη είναι παιγνίδι· αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε.

ΓΚΡΕ'Υ' Ίσως· αλλά το παιγνίδι αυτό μου φαίνεται πολύ σοδαρό· θα ήθελα να νοιώσω πώς έχω τή δύναμη να κάμω κάτι έδω κάτω· θα ήθελα ν' άλαφρώσω τή δυστυχία του κόσμου, να βοηθήσω τους άλλους με τα χρήματά μου.

ΟΥΟΤΤΟΝ Φιλάνθρωπία.

ΓΚΡΕ'Υ' Γιατί όχι; Φιλάνθρωπία.

ΟΥΟΤΤΟΝ Είναι κι αυτή ένας από τους τρόπους πού άπολαμβάνομε, τρόπος εγωιστικός συχνά και πάντοτε άσκοπος.

ΓΚΡΕ'Υ' Σας ρωτώ σοβαρά, δε νομίζετε πώς πρέπει να βοηθώμε καμμιιά φορά και τους φτωχούς;

ΟΥΟΤΤΟΝ Καλύτερα να μάς βοηθούν οι φτωχοί έμάς για να γνωρίσωμε βαθύτερα τή ζωή. Η έλεημοσύνη είναι προσβολή· όταν μάς περισσεύουν, δίνωμε κάτι και στον έργάτη από τον ίδιο πλούτο πού δημιούργησε αυτός και πού θάπρεπε να μοιραστή μαζί μας.

ΓΚΡΕ'Υ' Μιλάτε για σοσιαλισμό, Χάρρυ;

ΟΥΟΤΤΟΝ Δόξα τω Θεώ, δεν έχω να κάνω ποτέ τίποτα με τα διάφορα δόγματα πού τελειώνουν εις-ισμός. Άπλούστατα ήθελα να πω πώς ή φιλάνθρωπία είναι κάτι άχρηστο και πώς μάς χρησιμεύει μόνο για να περνάμε τήν ώρα.

ΓΚΡΕ'Υ' Φοβάμαι μήπως δεν μπορέσω να φανώ πολύ χρήσιμος για τους ανθρώπους.

ΟΥΟΤΤΟΝ Χίλιες φορές καλύτερα να είναι κανείς όμορφος παρά χρήσιμος. Παραμελούμε πολύ τήν ανθρώπινη όμορφιά.

ΓΚΡΕ'Υ' Και τί άλλο μπορώ να κάμω, αν δεν γυρέψω να είμαι χρήσιμος; Δεν είμαι κοντά σε καμμιιά τέχνη. Άν είχα κανένα ταλέντο...

ΟΥΟΤΤΟΝ Η μεγαλύτερη κ' ή περὶ δύσκολη μέσα στις τέχνες είναι ή ζωή. Ο άνθρωπος θάπρεπε να είναι ο οικοδόμος τής μοίρας του, θάπρεπε να όνειρευεται, να σχεδιάζει και να χτίζει τή ζωή του καθώς ύψώνει μιιά εκκλησία.

ΓΚΡΕ'Υ' Τί ώραία σκέψη! Συχνά μου πέρασε από το νοῦ. Δε θα το ξεχάσω ποτέ μου αυτό· θα γίνω ο τεχνίτης οικοδόμος και θ' άναζητώ κάθε τι ώραίο· θα είμαι και τα δυο μαζί, και λειτουργός κ' εκκλησία. Θα με βοηθήση κ' ή Σίμπυλλ.

ΟΥΟΤΤΟΝ Ά, βέβαια—ή Σίμπυλλ—μά τότε θα μπορέσω να τήν δω;

ΓΚΡΕ'Υ' Όταν θελήσετε. Στην αρχή σας πήρα για κάποιον πού δεν ξέρει παρά πώς να χλευάζη τα λόγια σας κεντούνε συχνά, αλλά το κεντρί σας δεν έχει δηλητήριο.

ΟΥΟΤΤΟΝ Και τώρα με βρίσκετε έντελώς άκακο· τί ταπεινωτικό πού είναι! Θα σας συγχωρήσω μόνον αν θελήσετε να φάμε άπόψε μαζί.

ΓΚΡΕ'Υ' Θα ήθελα πολύ να μπορώσα.

ΟΥΟΤΤΟΝ Θα είμαι στη λέσχη μου, στο Χουάιτ Κλόμπ, στις 8. Θα σας περιμένο ως τή μισή· θα σας δώσω κ' ένα βιβλίο πολύ σπάνιο, μπορεί να σας διδάξη και να σας γλυτώση από πολλές τρέλλες (πλησιάζει το Γκρέυ) Πράτε το. (Ο Γκρέυ παίρνει το βιβλίο πού έβγαλε ο Ουόττον απ' τήν τσέπη του για να το δώση. Ο Γκρέυ, βλέποντας να έρχεται το Χώλλουορντ, το κρυβει μέσα στο σάκκο του. Ο Ουόττον εύθυμα). Να κι ο Βασίλης!

ΓΚΡΕ'Υ' Σσσσσσ—ούτ! Ούτε λέξη για τή Σίμπυλλ. (Πηγαίνει δεξιά).

ΟΥΟΤΤΟΝ (Στο Χώλλουορντ πού μπαίνει εκείνη τή στιγμή). Πηγαίνω, γεια σου, Βασίλη. (Προς το Γκρέυ) Μήν ξεχάσετε το γεύμα στις 8. (Ο Ουόττον βγαίνει).

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ (Πηγαίνει άριστερά) Δόριαν, μπορώ να σου πω μιιά λέξη; Μήν πάς στο γεύμα πού σε κάλεσε ο Χάρρυ.

ΓΚΡΕ'Υ' Μά, φίλε μου, γιατί; Είσαι γεμάτος από προλήψεις κι αξιώματα.

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Είσαι ακόμη παιδί.

ΓΚΡΕ'Υ' Οι άνθρωποι είναι πάντα πολύ γενναίοδροι, όταν πρόκειται να δώσουν συμβουλές σε άλλους. Δεν πρέπει να τις προσέχη κανείς ποτέ.

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Δε μιλάς σά να είσαι σύ ο ίδιος.

ΓΚΡΕ'Υ' Όχι, νοιώθω πώς είμαι δέκα χρόνια μεγαλύτερος. Ίσα-Ίσα μάλιστα θέλω να σου πω πώς απ' έδω κ' εμπρός θα κάνω ό,τι μ' άρέση. (Πηγαίνει στο Χώλλουορντ).

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Να μου δώσης όμως ύπόσχεση πώς δε θα συναντηθίς με το Χάρρυ.

ΓΚΡΕ'Υ' Μά δεν τον φοβάμαι.

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Φοβάμαι όμως έγω για σένα.

ΓΚΡΕ'Υ' Τί άνοησία! (Πηγαίνει άριστερά. Έμπρός από το Χώλλουορντ). Μου μένει λίγη ώρα, Ίσα-Ίσα για να ντυθώ και να είμαι στις 8 στο Χουάιτ Κλόμπ.

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ (Πηγαίνει δεξιά και γυρίζει άπότομα) Είναι ή λέσχη του Χάρρυ;

ΓΚΡΕ'Υ' Κ' ή δική μου λέσχη. Μήν ξεχάσης να μου στείλεις τήν εικόνα όσο μπορέσης γλιγορότερα.

ΧΩΛΛΟΥΟΡΝΤ Δόριαν, Δόριαν!

ΓΚΡΕ'Υ' Καλή νύχτα—καλή νύχτα! (Ο Βασίλης πλησιάζει θλιμμένα τήν εικόνα. Τήν κυττά προσεχτικά, ύστερα βλέπει άριστερά προς τή θύρα).

A Y Λ A I A

ΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΩΔΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έπερατώθησαν αι εξετάσεις του Ώδειου Αθηνών τήν νύκτα τής παρελθούσης Τρίτης και εξεδόθησαν τ' άποτελέσματα.

Η δics Κούλα Ζερβού, του δραματικού τμήματος, έλαβε τον βαθμόν άριστα και έτιμήθη με το άργυρούν μετάλλιον Άνδρέου και Ίφιγενείας Συγγρού. Λέγεται ότι θα εμφανισθί έφέτος εις ένα από τα κεντρικά θέατρα.

Τας έπιτροπάς των εξετάσεων άπετέλεσαν οι ειδικοί καθηγηταί του Ώδειου και ο κ. Σπύρος Σαμάρας, ή κ. Εύφροσύνη Έμπεδοκλή, ο κ. Γ. Ευσταθίου Λυκούδης και ο κ. Κουρτίδης (του δραματικού τμήματος).

ΤΟ «ΞΙΦΙΡ-ΦΑΛΕΡ»

Τήν περασμένη Πέμπτη εδόθη εις το θέατρον του νέου Φαλήρου υπό του «Μουσικού Θιάσου» το «Ξιφιρ-Φάλερ». έπιθεώρησις θεαματική. Πρώτη φορά εις το Έλληνικόν θέατρον αναβιβάζεται επιθεώρησις με τόσην έπιμέλειαν και καλαισθησίαν, με άπερίγραπτον πλούτον ένδυμασιών και νέων σκηνογραφιών. Ο κόσμος ένόμισε προς στιγμήν ότι εύρίσκετο εις κανένα Γαλλικόν ή Άγγλικόν θέατρον από τα μεγαλύτερα. Η παράστασις του «Ξιφιρ-Φάλερ» θ' άφήση εποχήν εις τα χρονικά του Έλληνικού Θεάτρου.

ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ... ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

«Ο κ. Γρηγόριος Ξενοπούλου εύρίσκειται πάλιν εις εμπό-
λεμν κατώσασιν με τας πρωταγωνιστίας του. Τό γάνει τό
εξοριζε διά μίαν ακόμη φοράν εις τό προηγούμενον φύλλον
του περιοδικού μας. Ή Κυβέλη, την όποίαν ήρωτήσαμεν,
ποιάν εντύπων τής; Έκαμαν τά παρόμοια του κ. Γρ. Ξενο-
πούλου, μάς άπήγγησε με τό χαριτωμένο και γελαστόν της
ύφρος ότι, εάν έγέλασεν εις τό τέλος του έργου τόσον δυνατά
ώστε γ' άκουσθή εις την πλατείαν, δι' αυτό εϋθύνεται ό κ.
Άγγελος Βουσαινάς, ό όποίος ειπεν εις τό γραφειόν εις κύ-
κλον ήθοποιών:

— Πάει τον χάσαμε τον κατένον σαν πουλάκι μάς έφρυ-
γει!

Αυτό λέγεται συνήθως διά τους ανθρώπους οι όποιοι εκ-
πένουν. Επίσης εϋθύνονται και μερικοί τών ήθοποιών μου
οι όποιοι προτού τελειώση τό έργον είχαν συντάξει την νεκρο-
λογία του.

— Μά τί; Κηδεύονται τά έργα;
— Βέβαια. Έπικρατεί συνήθεια όταν ένα έργον άποτυ-
χάνη να κηδεύεται. Προς τότο γράφεται και ή σχετική νε-
κρολογία. «Τόν προσφιλή ήμών «Έρωτα θριαμβεύει» κ.τ.λ.
«Όσον άφορή διά τόν ένθουσιασμόν μας εις τά έργα του κ.
Ξενοπούλου σάς λέγω με τόν επισημότερον τρόπον ότι έγω
και ό Κόστας έννοώζαμεν ότι ή «Μονάκριβη» ήτο του
κ. Ξενοπούλου και έν γνώσει μας τό παρεστήσαμεν.

Τί είναι αυτά αι παρεξηγήσεις, τας όποιας άναφέρει εις
την επιστολήν του ό κ. Ξενοπούλου, με την δα Κοτοπούλη;
Μάς τας διηγείται ή ίδια εις ένα διάλειμμα τής «Μαρσελλιέ-
ζας» ή δις Κοτοπούλη με την όρμην και τόν τόνον τής ει-
λικρινείας της μάς λέγει όρθό-κοιρτά ότι δεν έχει καιμιάν
επιτήρησιν εις την γνώμην του κ. Ξενοπούλου.

«Θέλει, λέγει ή καλλιτέχνις — να τά έχη καλά με ό-
λους. Ένθυμούμαι ότι διά την υπόκρισίν μου εις τόν «Πλη-
κτικόν Κόσμον» έγραψεν ότι ήμουν ύπερτελεία. Μου τό έπα-
νέλαβε κατόπι και ένόπιον πολλών φίλων μου. Μου ειπεν
άκόμη ότι μέχρι τής στιγμής; έκείνης ένόμιζεν ότι τό προ-
νόμιον τής έπιτυχίας εις τά χοιρισάκια τό είχεν ή Κυβέλη.
Έπειτα όμοσ από τόν «Πληκτικόν Κόσμον» έπέσιθη περί
του άντιθέτου. Έγώ εις τά χοιρισάκια ήμουν είκόνα του Λέμ-
παχ και ήΚυβέλη σκίτσου του αυτού καλλιτέχνου, αλλά καιμω-
μένο από άδέξιον άπομιμητήν. Δεν περνούν δυό-τρεις ήμέ-
ρες και γράφει κάτι κρίσεις μισημένες, ναί μέν, αλλά,
έν τούτοις, φρονοθμεν. Μιά στο καφί και μία στο πέ-
ταλο. Έ λοιπόν, φιλαράκο μου, έμένα δεν μου κάνουν κα-
λήν εντύπων αυτά. Κιθόνας πρέπει να λέγη την γνώμην
του όρθό-κοιρτά. Ή ναί, ή όχι. Έσκέφθηκα ότι όσες κουρ-
κουσουριές έγραψε για την Κυβέλη θα τής γράψη και για
μένα άργά ή γρήγορα.» Είς την συζητήσιν μας επενέβη ό
κ. Μυράτ, ό όποίος ειπε γελαστά:

— Πρέπει να μάθη ό κ. Ξενοπούλου ότι προσωπικώς δεν
έχομεν καιμιάν σχέσηιν ούτε με τόν Ροζάν, ούτε με τόν
Μπερνστάιν, και όμως τό έργα των τά παίζομεν με ένθου-
σιασμόν.

— Γι' αυτό σάς βεβαιώνω κ' έγώ, προσέθεσεν ή δις Κο-
τοπούλη, δεν έχω δυστυχώς καιμιάν προσωπικήν γνωριμίαν
ούτε με τόν Χόφμενσταλδ ούτε με τόν Γκιλμπάρσερ.

Εις άπάντησιν τής άνοικτής επιστολής του κ. Γρ. Ξενο-

πούλου προς τόν κ. Χόρν έλάβομεν τά εξής έντυπα, πλην πε-
ριου τής ύπογραφής τής επιστελλούσης με τόν τίτλον «Ξε-
νοπούλου κατά Ξενοπούλου».

«Όσον διά τά έργα του «άκουστού θεατρογράφου» (δηλ.
του κ. Ξενοπούλου), που κατώρθωσαν να φθάσουν τίς πε-
νήντα και τις εκατόν βριδετές, πολύ κικώς τά κρίνει ό κ.
Π. όταν λέγη «με τί πολέμους όμως και με τί εμπόδια προ-
πάντων από τους θεατρίνους, που στάθηκε άξιος να τά νική-
ση»... Τά έργα επεβλήθησαν προπαντός διότι είχαν την
άξίαν των. Απολύτως ή άξία των δεν ήτο ίσως μεγάλη, ήτο
δύο; μεγαλυτέρα από εκείνων που δεν κατώρθωσαν να επι-
βληθουν, μιλόνότι τά έπαιξαν οι ίδιοι ήθοποιοί. Όλα τάλλα
είναι λόγια και κ ο υ ρ ο υ σ ο υ ρ ι ε ς. Έμπόδια βέβαια πα-
ρενεβλήθησαν εις τόν δραματογράφον πολλά. Άλλά όμ εκ-
μήρους τών ήθοποιών, οι όποιοι έχουν τό ίδιον συμφέρον
με τόν συγγραφέα, και μεγαλύτερον ίσως, να επιτύχη τό
έργον που παίζουν. Τά εμπόδια παρενεβλήθησαν πάντοτε
από τους συναδέλφους.

Και άκριβώς διά να υπεργικίση τέτοιον είδους έμπόδια,
μιαν φοράν, ό «πιο άκουστός δραματογράφος» έπωφελήθη
μιάς ευκαιρίας που δεν τά είχε καλά με τό θεάτρο τής Κυ-
βέλης;—και τότου πάλιν από λάθος, από παρεξήγησιν και
από πεισμοατικά ιδικά του,—διά να στείλη έν πρωτότυ-
πον έργον του μα σ κ α ρ ε υ μ έ ν ο ν εις Ιταλικόν. Ό μόνος
του σκοπός ήτο τότε να πιυχθή, χωρίς να τού παρουν μωφ-
διά οι άγαθοί συναδέλφοι και να τό αφήσουν να σταθή όπου
του άξιζεν. Όπως και συνέβη. Αυτή είναι όλη ή αλήθεια.
Τό τέχνασμα δεν έστρέφετο κατά τών ήθοποιών και του θε-
άτρου, αλλά κατά τών άλλων καλοθελητών. Αδιάφορον άν,
διά να γελασθουν αυτοί, έπρεπε να γελασθουν και τ' άναγκη
και οι ήθοποιοί, οι όποιοι όμως δεν έγέλασθησαν.
Διατί λοιπόν παρεξηγεί τόρα έτσι και, χωρίς να θέλη
ίσως, διαστρέφει τά πράγματα ό εϋθύς και δίκαιος κ.τ.λ.;

«Έφημερίς», 2 Ιανουαρίου 1916.

Γρ. Ξενοπούλου.

Ότι άκριβές άπόσπασμα.

Ή φίλη τής «Τέχνης και του Θεάτρου».

Δις Ψαλίδα Γόμο.

Εις τό δεύτερον φύλλον του περιοδικού μας ειδοποιετο
ό κ. Ποριώτης ότι ό κ. Ταγκόπουλος χειροκροτούσε λυσσω-
δώς τό έργον του κ. Ξενοπούλου.

Ό κ. Ποριώτης μάς έστειλε την κάτωθι επιστολήν:
Χειροκροτούσε λυσσασμένα ό κ. Ταγκόπουλος, όχι όμως
τό έργο του μεγάλου του φίλου, παρά τους μικρούς του φί-
λους, τους θεατρίνους. Του φάνηκε, φαίνεται, πως ποτέ τους
δεν παίζανε καλύτερα, μηδ σ' έργα χειρότερα κι από τά
χειρότερα—ή, άν προτιμάτε, κι από τά καλύτερα—του με-
γάλου μας δραματογράφου. Τί κρίμα να πάη ό κ. Ταγκό-
πουλος στην πρώτη! Έπρεπε—γίνεται τόση κατάχρησι
τόρα του «έπρεπε» και «δεν έπρεπε» από μεγάλους και μι-
κρούς, ώστε άς είμαι συμπαιθημένος άν τό γράψω κ' έγώ
μιά φορά.—έπρεπε, λέγω, να πιστέψη τις διδάχες και τις
όρμηγεις του μεγάλου κτλ.—να μην πιστέψη τις έφημερίδες'
τους κριτικούς, και, φυσικά, τόν έαυτό του, και να πάη στη
δεύτερη. Τότε μόνο, και χωρίς να βάλη σε κόπο τά κοντυ-
λένια του δάχτυλα, θάβλεπε πως ό «Έρωσ...» θριαμβεύει
στο πείσμα του κοινού, τής κριτικής, του μίσους και, ίσως,
τής αγάπης τών ήθοποιών και του πατέρα του. Τούλάχιστον
αυτό έκαμε και δε βγήκε μετανοημένος.

Ό ταπεινός σας δούλος

7. 6. 1916

Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ

Με την επιστολήν του κ. Ξενοπούλου, ή όποία εδημοσι-
εύθη εις τας στήλας του περιοδικού μας, άσχολεται και ό
κ. Δ. Π. Ταγκόπουλος εις χρονογράφημά του υπό τόν τί-
τλον «Μαλώματα» εις τό «Θάρρος» του κ. Πολυβίου Δημη-
τρακοπούλου. Μεταξύ άλλων γράφει ό κ. Δ. Π. Ταγκόπου-
λος—εις καθαρεύουσιν: «Ό Ίψεν δεν είχεν ύπ' όψη του
τόν κ. Οικονόμου, όταν έγραφε τους «Βουκόλακας» ούτε ό
Μπερνστάιν την δεσποινίδα Κοτοπούλη, όταν έγραφε τόν
«Ίσραήλ». Ό άληθινός δραματικός συγγραφέυς γράφει τό
έργον του, άδιαφορών τελείως για ποιόν ήθοποιόν τό γρά-
φει. Όταν συμβαίη τό εναντίον, ό συγγραφέυς αυτός δεν
ήμπορεί ποτέ να είναι μεγαλύτερος, άφορ καιμιά φορά τυ-
χάινει να μη αναγνωρίζεται... ούτε ως συγγραφέυς».

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΘΕΑΤΡΑ

Εις τό «Πανελληνιον» εξακολουθεί τας παραστάσεις του
ό θίασος τής κ. Φωφώς Γεωργιάδου. Μεταξύ άλλων έργων
εδόθη ή «Φαιδώρα» του Σαξόδου και τό «Ουάι τοί; ήτη-
μένοις». Εις την «Φαιδώραν» ή κ. Γεωργιάδου είχεν ώραίας
υποκριτικής στιγμής και ιδιαιτέρως ήρεσε διά τό περιγυ-
πιζόν παράστημα και την εύμορφία της εις τόν ρόλον τής
Πριγκιπίσσης Ρομαζόφ.

Ό κ. Ποφάντης πολύ καλός ως τύπος Ρώσου ευγενούς.
Ή μετάφρασις άναξία τής έποχής μας. Είναι άδύνατον να
άκουσθουν πλέον εις τό θέατρον «αγμίτιον», «επλήθε νύξ»,
«φρίσσει ή χείρ σου κ. τ. λ.».

Είναι ίσως ό μόνος θίασος ό όποίος παίζει δράμα και
κωμωδίαν.

Εις τό «Κεντρικόν» παρεστάθη ή φάρσα του Φεντώ «Τό
Ξενοδοχείον τών περιστερών». Εδόθη και πρό έτών με τόν
τίτλον «Τό στοιχειώμενο ξενοδοχείον». Είναι μιά φάρσα
από τις πειο έξωφρενικές. Έχει τόσα πολύπλοκα επεισόδια
ώστε ό θεατής είναι άδύνατον να παρακολουθήση την υπό-
θεσιν. Τους κυριώτερους ρόλους έπαιξαν με έξαιρετικήν έπι-
τυχιαν ό κ. Λεπινιώτης, ή Δις Μελλομένη Κολυβά, ή κ.
Έλένη Φύροτ και οι κ. κ. Σ. Τριχάς και Θ. Νέζερ.

Εις τό θεατρικόν του Θησειού εδόθη την περασμένην
Δευτέρα ή «Διάνα», επιθεώρησις του κ. Ι. Παυλοβίτς. Έχει
άρκετες σκηές έξυπνες και τραγουδάκια εύχάριστα. Πολύ
καλή ή σκηή τής Αποχής, του Πρωτομάστορα και τής Διά-
νας. Την Αποχήν υποκρίνεται πολύ καλά και με χάριν ή
δις Ντίνα Παντοπούλου άνεμιά του άεμνήστου Παντοπού-
λου, καθώς και τό νούμερο τής Διάνας. Ή δις Γιώτα Λά-
σκαρη εμφανίζεται εις άρκετά νούμερα. Άρσει πολύ ή
φωνή της και παίζει με χάριν. Μεταξύ τών ήθοποιών του
θιάσου διακρίνονται οι κ. κ. Άλέξανδρος Γεωργόπουλος,
Α. Σαρρηγιάννης (τό γνωστόν ευζωνάκι τών «Παναθηναίων»)
Ό. Πραξιτέλης, τέλειος τύπος εις τόν ρόλον του έρωτοπα-
θούς γέροντος, ό κωμικός κ. Σπύρος Παντόπουλος, άδελ-
φός του άεμνήστου Εδωγγέλου Παντοπούλου. Ή φωνή του
θιάσου είναι ό δραματικός ήθοποιός κ. Κ. Προβελέγγιος, ό
όποίος διευθύνει τόν θίασον. Έπί του παρόντος εμφανίζε-
ται εις την «Διάναν» ως Βενιζέλος.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ό κ. Παπαϊωάννου μάς άνεκοίνωσεν ότι τόν χειμώνα
είναι ένδ εχόμενον να μεταβή μετά του θιάσου του εις Ν-
Ύό κην, Βοστώνην, Σικάγον, Φιλαδέλφειαν και εις την
έπιστροφήν εις τό Λονδίον.

Τά «Παναθήνια» αναβιβάζονται μετά δέκα τό πολύ
ήμέρας.

Από τά πλέον ένδιαφέροντα νούμερα θα είναι ή μόδα.
Θά εμφανισθουν αι κυρία του θιάσου ως μοντέλα μέσα εις
ένα θαυμάσιον μποντούρ.

Επίσης πολύ ένδιαφέρον έχουν τό νεράκι, ό φαντασιό-
πληκτος και επιθεωρησομινής κ. Μυράτ, ή δις Κοτοπούλη
θα εμφανισθ ή ως παριμάννα του κ. Σκουλούδη με Σκουλού-
δην τόν κ. Μαρίκον.

Θά παιχθ ή και ή περιφημη μαζούρα του κ. Σκου-
λούδη. Θά την χορέψουν ή κυρία Χρυσούλα Μυράτ, αι δε-
σποινίδες Κόκκου και ή δις Φιορέντα Μπαρκουλέρο.

Αι δεσποινίδες Κόκκου θα εμφανισθουν ως κόν δηλη-
τηριασμένα.

Χαριτωμένας εμφανίσεις εις διάφορα νούμερα θα έχη
και ή κυρία Φωτεινή Λούη.

Εις μίαν πρξην όλες αι γυναίκες του θιάσου θα έμ-
φανισθουν ως άμυγδαλιές.

Η δις Ναυσικά Παντοπούλου προσελήφθη εις τόν θία-
σον τής κ. Χριστίνας Καλογερίκου.

Προσεχώ; θα κικλοφορήση ή διηγηματική μονογραφία
του κ. Ρόμου Φιλύρα ό «Θεατρίνος τής ζωής». Διακρίεται
εις 6 ρόλους. Άφαν - γκατέ.—Μαθητής.—Νέος.—Κοσμη-
κός.—Αυτοκτόνος.—Τό κόρο.

Γιά τά κοστούμα του Ντόριαν Γκρέυ ό κ. Π. Γαβριηλί-
δης έξώδεδωσεν 600 δραχμάς. Δεν είναι πολλά, όπως δεν είναι
και λίγα για Έλληνα ήθοποιόν.

Εις τό θεάτρον του κ. Πλέσσα αναβιβάζεται την προ-
σεχή έβδομάδα νέα επιθεώρησις.

Ό κ. Θωμάς Οικονόμου μελετά τόν ρόλον του εις τό
«Μαύρο καράβι» του κ. Π. Χόρν. Θά παίξη πρώτην φοράν
εις Έλληνικόν έργον.

Τό «Παγόσκι» του κ. Μοραίτιην θ' αναβιβασθ τόν
Τούλιον εις τό θεάτρον Κυβέλης. Ό πιανίστας του θεάτρου
Κυβέλης κ. Κρασσάς προβάει κάθε άπόγευμα τά τραγούδια
του «Πανοράματος» με τους ήθοποιούς του θιάσου.

Εις τά «Όλύμπια» την προσεχή Πέμπτην ή Παρα-
σκευήν παίζεται διά πρώτην φοράν ή «Μανόν» του Μασ-
σενέ.

Προβάρεται ό «Ρουί—Μπλάς» και ή «Μινιόν» του
Τομά. Εις την «Μινιόν» θα παίξη ή Ίστανίς κοντραάτα Δο-
λορέζ Φράου.

Ό διηγηματογράφος κ. Δημοσθένης Βουτσοάς έχει
δραματοποιήσει τό διηγήμα του «Χωρίς δεσμά» και «Οι κό-
ρες του Έβραίου». Θα τά επεξεργασθ ή και τόν Χειμώνα και
κατόπι θα δοθουν προς παράστασιν.

Με μνήματα τής σχολής; του κ. Εύθυλιου Βενιασέρα
ήρξαν εις την όδον Θεμιστοκλέους αριθ. 27.

Εις τό «Κεντρικόν» θα παιχθ ή προσεχώ; ό «Οθέλλος»
κατά μετάφρασιν του κ. Άγγέλου Βλάχου. Οθέλλος; ό κ.
Φύροτ και Ίάγος; ό κ. Σπύρος Τριχάς.

Την προσεχή Δευτέραν παίζεται εις τό θεάτρον τής
Πύλης «Αδάμανθ ή «Σκούπα» του 1916.

ΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΝΩΝ ΘΕΑΤΡΩΝ

Επειδή τά διάφορα θεάματα ήσαν κλειστά ένεκα του πο-
λέμου επί πέντε περίπου μήνας, αι εισπράξεις των ήλατώ-
θησαν κατά τό 1914. Έφθασαν εις 41.605.315 φράγκα,
ένθ αι εισπράξεις των κατά τό 1913 είχαν φθάσει εις 68.
452.395 φράγκα. Τά θεάτρα μόνον εισέπραξαν 11.095.291
φράγκα, ένθ τό 1913 μόνον από τά θεάτρα εισεπράχθησαν
φράγκα 26.138.000. Τά κωνσέρτα και καφέ-κωνσέρτα έδω-
σαν πέρυσιν εισπράξιν φράγκων 5.098.096, ένθ τό 1913 έδω-
σαν εισπράξιν φράγκων 8.408.657. Τά music-balls έδω-
σαν εισπράξιν φράγκων 5.370.897 έναντι 8.333.789 φράγ-
κων κατά τό 1913. Τά ιπποδρόμια, σκαίτιγκ και διάφορες
attractions φράγκα 1.435.270 έναντι 5.165.886 φράγκων κατά
τό 1813. Οι χοροί 688.005 φράγκα έναντι 1.250.567 κατά
τό 1913. Τά κωνσέρτα τών άριστών φράγκα 324.414 έναντι
566.693 κατά τό 1913. Μόνον τους Κινηματογράφους δεν
έβλαψε σχεδόν διόλου τό κλείσιμον των θεαμάτων, διότι
εισέπραξαν φράγκα 8.282.275 έναντι 8.655.864.

ΛΕΩΝΙΔΑ ΑΝΔΡΕΪΕΦ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΙΒΑΝΟΒΝΑ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ 4

—Παρεστάθη εις τὸ Βασιλικὸν Θέατρον ὑπὸ τοῦ διαύσου Κυβέλης—

Τὸν Χειμῶνα τοῦ 1915

Μετάφρασις Σ. ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΤΑΤΙΑΝΗ Εἰς τίς ἐξῆ, μάλιστα, κι ἀπὸ ἐκείνη τὴν ὥρα εἶμαι διαρκῶς στὸ πόδι, χωρὶς νὰ ιδρώσω καθόλου καὶ οὔτε μιὰ φορὰ νὰ καθίσω . . .

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Διαρκῶς μὲ τὸ νοικοκυριό;

ΤΑΤΙΑΝΗ Ὅχι. Ἐπαιζα κρῶκετ μὲ τὸν ἐπιστάτη καὶ τὴν οἰκονόμο. (Ἡ Λίζα γελᾷ, φιλεῖ τὴν μητέρα της, ὀπισθενεῖς ὁποῖας ἐστέκετο, εἰς τὸν αὐχένα, ἀφοῦ παραμέρισε τὰ μαλλιά της καὶ ἐξαφρα λαμβάνει ὄφρος πένθιμον.)

ΛΙΖΑ. Θέλω νὰ πεθάνω. Κατίνα, ἔλα νὰ πεθάνουμε μαζί . . .

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ἐγὼ πέθανα σχεδὸν σήμερα, —ὅταν θέλησα νὰ παίζωμε πρωτότερα κρῶκετ.

ΛΙΖΑ Μεντικώβ, ἐλάτε σεις νὰ πεθάνουμε μαζί.

ΜΕΝΤΙΚΩΒ (εὐδύμως) Ἐγὼ θέλω νὰ ζήσω ἀκόμη.

ΤΑΤΙΑΝΗ Λυπάται τὴ χωρίστρα του.

ΛΙΖΑ Ἐγὼ ἔμωσ δὲν λυποῦμαι τίποτα. «Χαρούμενη μπορῶ ν' ἀποχωρισθῶ . . .» (Ἐξέοχεται μὲ βραδέα βήματα καὶ ἐκφρασιν ἀπογοητεύσεως ἐκ τοῦ δωματίου. Ἡ Ἄννα ἐγείρεται, ἐπίσης).

ΤΑΤΙΑΝΗ Περίμενε λιγάκι, ἐρχομαι ἐγὼ γιὰ νὰ πεθάνουμε μαζί. (Ἐξέροχεται καὶ αἱ δύο).

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Τί ζέστη πού κάνει!

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ἐλάτε εἰς τὸ δωμάτιον. Ἐκεῖ κάνει δροσιά.

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Θὰ παίζετε κανένα κομμάτι; Ἀπὸ τὸν Κρίγ ἴσως;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ἄμέσως τώρα;

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Ἐχὼ μεγάλη ὄρεξι ν' ἀκούσω μουσική.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ὅλες οἱ ἐπιθυμίες σας σὰς ἐρχονται σὲ ἀκατάλληλες ὥρες.

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Ἀλήθεια; (οἰγὴ) Φεύγω ἀπόψε.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Νά, ἕνα νέο πάλι.

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Μοῦ φαίνεται πὼς ἡ παρουσία μου δὲν εἶναι πολὺ εὐχάριστη στὴ μαμμιά σας καὶ σεις ἐπίσης.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Νά μὴ φύγετε.

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Κατίνα . . .

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Πάλιν; Νά καταλάβετε καλὰ ἐκεῖνο πού σὰς εἶπα καὶ τὸ ὅποσον θὰ σὰς τὸ ἐπαναλάβω καὶ πάλιν. Ἐὰν τολμήσετε ἄλλη μιὰ φορὰ νὰ μὲ πῆτε

«Κατίνα» ἢ δοκιμάσετε ὅπωςδήποτε νὰ κάμετε κανένα ὑπαιτιγμόν . . .

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Μά, Κατίνα. . .

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ἐάν . . . ἐάν . . . θὰ σὰς δώσω ἀμέσως ἕνα γερὸ μπάτσο.

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Συγγνώμην. Δὲν θὰ τὸ ξανακάνω. Μὴν νομίζετε ὅτι φοβοῦμαι τοὺς μπάτσους σας . . . Μοῦ δώσατε μιὰ φορὰ ἕνα μπάτσο . . .

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Χαίρω πολὺ πού δὲν τὸ ἐλησημόνησατε.

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Ὅχι, δὲν τὸ ἐλησημόνησα. Καὶ νὰ εἰσα-
στε βέβαιη, ὅτι δὲν φοβοῦμαι, καὶ ἂν πρόκειται νὰ
μοῦ δώσετε καὶ ἄλλο μπάτσο. Ἡ ἀγάπη μου γιὰ σὰς
εἶναι ἐντελῶς χωρὶς ἀξιώσεις· ὁ μόνος πόθος μου εἶναι
νὰ θυσιάζωμαι γιὰ τὴν εὐτυχίαν σας. —Θὰ μείνω.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Γιατί μοῦ τὸ ὑπενομιζετε πάλιν; Ἦμουν
σήμερα ἐλη τὴν ἡμέρα τόσο ἡσυχη. . . . Ἐδῶκα τὸ
ἄσπρο φόρεμα . . .

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Τὸ ἄσπρο φόρεμα συμβολίζει τὴν ἀθρό-
τητα. Εἶσαι ἀθρο θυμ . . .

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Γιατί λοιπὸν ἐφόρεσα τὸ ἄσπρο αὐτὸ φό-
ρεμα; Ὄφ! Ἐχὼ τέτοια στενοχώρια. Ἦμουν τόσο
δυστυχής, ἦμουνα τρελλή, ὅταν σὰς παραδόθηκα. Τί
χαμένος ἄνθρωπος πού εἶσθε—τιποτένιος—δὲν κα-
ταλαβαίνετε λοιπὸν ὅτι μόνον ἀπὸ μεγάλη περιφρό-
νησι σοῦ παραδόθηκα, μόνον ἀπὸ ἀγανάκτησι γιὰ τὴ
μεγάλῃ προσβολή πού μοῦ ἔκαναν; Μοῦ ἐδηλητηρία-
σαν ὅλη μου τὴ ζωή. Ἐτόλμησε νὰ μὲ ἐνοχοποιήσῃ,
πὼς ἦμουνα ἐρωμένη σας. Καλὰ λοιπὸν—τότε ἄς
ἀληθεύσῃ, εἶπα· θὰ γίνω ἀληθινὰ ἐρωμένη του ἀπὸ
πεῖσμα. Εἴσατε λοιπὸν εὐχαριστημένος;

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Νά πιστεύσετε, Κατερίνα Ἰβανόβνα, ὅτι
τὴν στιγμὴν ἐκείνην τῆς εὐτυχίας, πού μοῦ χαρίσατε,
δὲν θὰ τὴν λησημονήσω ποτέ.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Καὶ τώρα ἐκεῖνος γράφει, γράφει κάθε
μέρα, ὅτι ἐπέσθηκε πὼς ἡ ὑπόψια του ἦτονε ἀδικη,
χωρὶς καμμιά θάσι, καὶ μὲ ἱκετεύει νὰ τὸν συγχω-
ρήσω. Πρέπει νὰ τοῦ ἀπαντήσω; Χθὲς ἔλαβα πάλι
ἄλλο γράμμα του. Τί πρέπει νὰ τοῦ ἀπαντήσω;

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Νά διατηρήσετε τὴν υπερηφάνειά σας.
Σὰς ἐπρόσβαλε. Εἴσατε ἀθρο θυμ . . .

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Δοκίμασε νὰ μὲ σκοτώσῃ. Εἶναι φρι-
κτὸ νὰ μὲ σκοτώσῃ! Αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω
καὶ ρωτῶ πάντα τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ μου καὶ τὸν ἑα-

ναρωτῶ. Δὲν εἶχε λοιπὸν γι' αὐτὸν ἡ ζωὴ μου καμ-
μία ἀξία; Τοῦ ἦμουν τόσο ἀνυπόφορη, τόσο μισητή,
ὥστε ν' ἀποφασίσῃ νὰ μὲ ἐξολοθρεύσῃ, νὰ μὲ σκο-
τώσῃ; Μπορεῖ ἡ ζωὴ ἐνὸς ἀνθρώπου νὰ μὴν ἔχῃ
καμμίαν ἀξίαν γιὰ τὸν ἄλλον; Καὶ τώρα θὰ ἦμουν
νεκρή, ἂν δὲν. . . . Τί θὰ πῆ νεκρή;—Εἶναι λίγος
καιρὸς—πού ἐξαφρα τὴν νύκτα μ' ἐκυρίευσε ἕνα
συναίσθημα, πὼς ἦμουν πεθαμμένη—ἕνα ἀλλόκοτο
συναίσθημα, πού δὲν μπορῶ νὰ τὸ περιγράψω καθόλου
Δὲν ἦτονε φόβος, ἀλλὰ κάτι . . . Πού πηγαίνετε;
Μείνετε, καθίστε.

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Μόνον τὸ ταψάκι τοῦ σιγάρου νὰ πάρω—
ἀκούω.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Τώρα λέει μόνος του ὅτι εἶναι κακός,
παληγάνθρωπος . . . φαῦλος. Τί σημασίαν ἔχουν αὐτὰ
τὰ λόγια; Τί θὰ πῆ ἐν γένει κακός; Ἦτονε παρα-
δείγματος χάριν κακὸ πού σοῦ παραδόθηκα τότε;

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Σὰς ὕβρισε, ἐπρόσβαλε τὴν τιμὴ σας. . .

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Σιωπή. Ὁ Θεὸς ξέρει πόσον δυστυχι-
σμένη ἦμουν τότε—τόσο δυστυχής ὅσο κανένας στὸν
κόσμο. Καὶ τότε μ' ἐπαράδωσε σὲ σένα.

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Ποῖος; Ὁ Θεός;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Τί; . . . Ὁ ἄνδρας μου φυσικά! Αἰσθάν-
θηκα ἀξαφρα πὼς ἐπρεπε νὰ σὰς παραδοθῶ—Ἦτονε
φρικτὸ—Γιατί ἐπρεπε νὰ τὸ κάμω; Γιατί; Ἦτονε
πρόστυχο, ἐλεεινὸ. —Σταθῆτε, μείνετε, καθίστε καὶ
μὴν κινήσθε διόλου. Θέλω νὰ σὰς βλέπω κατὰ πρό-
σωπο ἐνὸσφ μιλῶ . . .

ΜΕΝΤΙΚΩΒ. Μὰ μὲ στενοχωρεῖ . . .

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Καθίστε ἡσυχος καὶ ἀκίνητος . . . (Παρα-
τηρεῖ ἐτι τινὰς στιγμὰς τὸν Μεντικώβ, ὅστις κάθεται
ἀκίνητος, χωρὶς νὰ πῆ λέξιν καὶ ἔπειτα κινεῖ τὸ κε-
φάλι της ἐν ἀπελπισίᾳ. Ἐπειτα πηγαίνει ταχέως πλα-
γίως καὶ ὑψώνει τοὺς δύο βραχίονας μὲ τὰ κοντὰ μα-
νίτια, ὡς νὰ θέλῃ νὰ πετάξῃ. Κατόπιν ἀφίνει τοὺς
βραχίονας νὰ πέσουν ἀδρανεῖς, κάνει ταχέαν στρο-
φὴν καὶ σιηρίζει τὴν ῥάχιν ἐπὶ τοῦ τοίχου. Εἰς τὴν
στάσιν αὐτὴν μένει οἰωπῶσα καὶ τὸ κεφάλι σκυμμένον
ἐπὶ τινὰς στιγμὰς.)

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Τὸν ἀγαπάτε; (Ἡ Κατερίνα κινεῖ καὶ
ἀρχὰς ἀρνητικῶς τὸ κεφάλι. Ἐπειτα κινεῖ τὸ κεφάλι
καταφατικῶς.) Δὲν σὰς ἐννοῶ.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Δὲν τὸ ξέρω.

ΜΕΝΤΙΚΩΒ ἴσως ναί.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ἴσως. Καὶ ἀπὸ τὸν Ἀλέξη ἔλαβα πάλιν
ἕνα γράμμα. Τί λαμπρὸς ἄνθρωπος! Αὐτὸς εἶναι ἡ
συνειδησίς μου. Ὅλα θὰ τοῦ τὰ . . . Ὅχι. Δὲν θὰ τοῦ
πῶ τίποτα. Πού πάτε;

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Εἶμαι τόσο ταραγμένος! Θὰ περιπατήσω
λίγο.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Μοῦ γράφει ὅτι τώρα καὶ ἡ μητέρα του
θέλει νὰ γυρίσω. Γιατί αὐτὴ ἡ γυναῖκα μὲ ἀντιπα-
θοῦσε τόσο πολὺ; Ἐχει καλὴ καρδιά, ἀγαπᾷ ἕλο τὸν

κόσμο, γιὰ μένα ὅμως ἦτονε κακὴ, πάντοτε μὲ ὑπο-
πεύετο . . . Πέστε καὶ σεις, πταίω γὼ σ' αὐτό, ὅτι
εἶμαι . . . Ὁραία καὶ ὁ Γιώργης εἶχε πάντοτε πολλὰς
δουλειὰς καὶ μὲ ἀφηνε μόνη; Ὅχι—ἐγὼ δὲν ἔχω
καμμίαν εὐθύνην—εἶμαι νεκρὴ· βρίσκομαι μέσα στὸν
τάφο. —Μὰ σεις δὲν ἀκοῦτε.

ΜΕΝΤΙΚΩΒ (ἀφήνει στεναγμόν.) Ἀκούω—ἀκούω μὲ
μεγάλῃ μάλιστα προσοχή.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Γιατί ἀναστενάζετε; (ὁ Μεντικώβ δὲν
ἀπαντᾷ καὶ ἀρχίζει πάλιν νὰ περιπατῇ!) Γιατί ἀνα-
στενάζετε ἔτσι;

ΜΕΝΤΙΚΩΒ (οἰαμαίῳ). Εἴσατε σκληρόκαρδη, Κατε-
ρίνα Ἰβανόβνα. Μπορεῖ νὰ εἶμαι ἕνας χαμένος, ὅπως
εἶχατε τὴν καλωσύνην νὰ μοῦ πῆτε πρὸ ὀλίγου, τιπο-
τένιος, ἔχω ὅμως μεγάλη καρδιά καὶ σὰς ἀγαπῶ
πολὺ.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Πάλι τὰ ἴδια; Μὰ σὰς εἶπα . . .

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε—μήπως ἀπαιτῶ νὰ
ἀνταποκριθῆτε στὴν ἀγάπη μου; Ὅμως μποροῦσατε
νὰ εἶχατε λίγην εὐσπλαγγίαν γιὰ ἕνα ἄνθρωπον, ὁ
ὅποιος σὰς ἀγαπᾷ τόσο πολὺ καὶ σὰς ἐκτιμᾷ, πού
σὰς εἶναι ἀφρωσιωμένος. Εἶμαι μερικὸς τώρα μῆνας
ὁ ἐμπιστὸς σας καὶ οἰκεῖος, ἐννοεῖται, ὅτι εἶμαι ὑπε-
ρήφανος γι' αὐτό—ἀλλά, Κατερίνα Ἰβανόβνα, σὰς
ἀγαπῶ καὶ εἶναι πολὺ φοβερὸ γιὰ μένα, νὰ σὰς
ἀκούω νὰ μοῦ μιλάτε διαρκῶς γιὰ τὸν ἔρωτά σας γιὰ
ἕνα ἄλλον. Ἐχασα ἐντελῶς τὸν ὕπνον μου, ἡ καρ-
διά μου ἐκομματιάσθη κυριολεκτικῶς. Ἄν τοῦλά-
χιστον γιὰ ἔλα αὐτὰ μοῦ δίνατε ἕνα μικρὸ σημεῖον,
ὅτι τὰ ἀναγνωρίζετε. . . Ἄλλ' ὄχι, τίποτε. Μόλις ἀρ-
χίσω νὰ σὰς μιλήσω γιὰ τὸ αἰσθημά μου μοῦ φωνά-
ζετε, σὰν νὰ φωνάζετε σὲ σκύλο, καὶ μὲ ἀπειλεῖτε
νὰ μὲ πετάξετε ἔξω . . . ἐμένα . . . (κάθεται κοντὰ
στὸ τραπέζι, θέτει τὰ χεῖρα του ἀπάνω εἰς τὰ γόνατά
του καὶ ἀρχίζει νὰ κλαίῃ).

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Μεντικώβ! (Τὸν πλησιάζει καὶ τὸν παρα-
τηρεῖ). Κλαίετε; Ὁ Θεέ μου, τί ἄσχημα πού κλαίει
Παῦστε νὰ κλαίετε. Κρατήστε τὰ ἄφθονα δάκρυά σας
Ἄκοῦτε;

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Ναί, ἀκουσα.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Παῦστε λοιπὸν.

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Κλαί . . . κλαίω . . . γιὰ τὸ δυστυχισμένο
τὸ παιδί μας . . .

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Σιωπή . . . σιωπήστε.

ΜΕΝΤΙΚΩΒ Ἐσώπασα, ἀλλά, Κατίνα . . . Κατερίνα
Ἰβανόβνα, ὅταν μοῦ εἶπατε ὅτι θέλετε νὰ κάμετε τὴν
φρικτὴν ἐκείνην ἐγγεῖρησιν εἰς τὴν Κλινικὴν . . . γιὰ
νὰ μὴν γεννηθῇ τὸ παιδί μας . . . δὲν μπόρεσα νὰ
κλείσω μάτι ὅλην ἐκείνην τὴν νύκτα καὶ ἀπὸ τὴν
μεγάλῃ λύπη μου ξεπρίζωσα τὰ μαλλιά μου . . . Ἦμουν
στὴ μεγαλυτέρα ἀπελπισία καὶ σεις μοῦ ἀπαγορεύ-
σατε νὰ κλάψω, ὅπου καὶ ἡ περὶ ἀναίσθητη καρδιά . .
(Ἡ Κατερίνα τὸν ἀκούει εἰς τὴν αὐτὴν στάσιν, τὰ

νότα στηρίζουσα εις τὸν τοῖχον καὶ ἔχουσα τὸ κεφάλι ἀκινημένον. Ἐπειτα εἰς τὰς τελευταίας λέξεις ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν τοῖχον, ἄφωνος καὶ μὲ ἀργὰ βήματα ἐξέρχεται. Ὁ Μεντικὸς ἔπειτα κινιτίζει τριγύρω καὶ βλέπει ὅτι ἔμεινε μόνος. Ἀφίνει στεναγμὸν καὶ σφουγγίζει τὰ δάκρυά του μὲ τὸ ματιῆλί του. Στενάζει καὶ πάλιν. Ἐρχεται ἀπὸ τὸν κήπον ἀνερχομένη μὲ ταχέα βήματα τὴν κλίμακα ἢ Λίζα.)

ΛΙΖΑ (φωνάζει δυνατὰ) Κατίνα—Κατερίνα—Κατίνα—Ποῦ εἶσαι χωμένη, Κατίνα;—Ποῦ εἶναι ἡ Κατίνα; Ἦρθε ὁ Ἀλέξης. Καλέ μου, πολυχαπημένε Μεντικὸς, ποῦ εἶναι ἡ Κατίνα; Γιὰ φαντασθῆτε, ἦρθε ὁ Ἀλέξης. Ἡ ὑπόθεσις παίρνει καλὸ δρόμο! Ἄ! τί ὠραῖος ποῦ εἶναι αὐτὸς ὁ Ἀλέξης! Ἦρθε καὶ κάποιος ἄλλος μαζί του. Κι αὐτὸς πολὺ ὠραῖος. Χωρὶς ἄλλο τὸν χειμῶνα θὰ πάω στὴν Πετρούπολι γὰρ τοὺς εὐρω καὶ ἄς φωνάζω ὅσο θέλει ἡ μαμμά. Θὰ ἔρθετε μαζί, Μεντικὸς; Μὴν κινιτίζετε ἔτσι ἀπελπισμένους—Θὰ ταξιδεύουμε μαζί. Ἄν ἦμιον περὶ μικρῆ, θὰ σὰς φιλοῦσα, ἀλλὰ τώρα... (Πάνει τὸν ἐρεθίστα Μεντικὸς ἀπὸ τὰ χέρια καὶ στροφογυρίζει μαζί μ' αὐτὸν εἰς τὸ δωμάτιον. Ἐπειτα φεύγει φωνάζουσα: «Κατίνα—Κατίνα, ἦρθε ὁ Ἀλέξης». Ὁ Μεντικὸς κινιτίζει ἀήσυχος πρὸς τὴν ταράτσα καὶ φεύγει βιαστικὸς ἀπὸ τὴν ἀντικρινὴν θύραν. Ταυτοχρόνως παρουσιάζονται ἀπὸ ἕνα τὸ μέρος ἀπὸ τὴν σκάλα ὁ Ἀλέξης μαζί μὲ τὸν Κορομυλωβ καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἡ Κατερίνα Ἰβανόβνα ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὴν Λίζαν.)

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ὁ Ἀλέξης! Ὁ Θεὸς μου, ὁ Ἀλέξης!

ΑΛΕΞΗΣ Καλὴ σπέρα, Κατίνα! (Χαιρετῶνται μὲ ἕνα θερμὸ φίλημα. Ἡ Λίζα, ὀρθομένη εἰς τὰ δάκτυλα τῶν ποδιῶν, παρακολουθεῖ μὲ προσοχὴ καὶ πονηρίαν τὰς κινήσεις των. Ὁ Κορομυλωβ φιλεῖ τὸ χέρι τῆς Κατερίνας, ὅλοι φαίνονται συγκινημένοι.)

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ἀλέξη, ἀγαπητό μου παιδί—πόσο χαίρω ποῦ ἦρθες, γιὰ μένα εἶναι πολὺ μεγάλη εὐτυχία—ἄχ! ἂν ἦξερες... ἂν ἦξερες—Πίνεις τσάι; Ἐπίσης χαίρω πολὺ γιὰ τὸ δικό σας ἐρχομό, Παῦλο Ἀλεξέγιεβιτς.—Ἐπροσέξατε τί μεγάλη ἀδελφὴ ποῦ ἔχω, Χθὲς ἀκόμη ἦτονε ἕνα μικρούτσικο κοριτσάκι καὶ σήμερα, γιὰ κινιτίζετε τὴν, εἶναι μία σωστὴ δεσποινίς.

ΚΟΡΟΜΥΣΛΩΒ Γιὰ πρώτη φορά βλέπω τὴν ἀδελφὴ σας.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Εἶσαι, Λιζέττα, εὐχαριστημένη ποῦ ἦρθε ὁ Ἀλέξης; Κότταξέ τον καλά, τί θεωρητικὸς καὶ δυνατὸς ποῦ φαίνεται!

ΛΙΖΑ (μὲ βεβαιότητα) Ὁραῖος ἄνθρωπος!

ΑΛΕΞΗΣ Καὶ σύ, Λιζέττα, δὲν εἶσαι ἄσχημη, ἀλλὰ γιὰ πὲς μου γιατί βάφεις τὰ φρύδια σου; (Ἡ Λίζα κοκκινίζει, σασπᾷ τὸ μέτωπό της εἰς τρόπον ὥστε νὰ κινιτίζη καὶ κινιτίζει μὲ ἀσιστηρὸν βλέμμα τὸν Κορομυλωβ.)

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ἐλάτε πάμε μέσα στὰ δωμάτια, ἔχει

κάνει δροσιά. Τί ἀνυπόφορη ζέστη κάνει σήμερα!—Πὸς ἦρθατε ἀπὸ τὸ σταθμό; Συνήθως δὲν βρίσκεται ἔκει ἄμαξα. Οὔτε νὰ τὸ ἀναιρευθῶ μπορούσα αὐτό, Ἀλέξη. Μόλις χθὲς ἔλαβα τὸ γράμμα σου καὶ σήμερα βρίσκεσαι ἐδῶ.—Τί λέτε γιὰ ἕνα ποτήρι τσάι;—Πήγαινε, Λίζα, νὰ παραγγείλῃς νὰ μᾶς ἐτοιμάσουν λίγο τσάι.

ΛΙΖΑ Ἀμέσως. (Ἀπομακρύνεται σοβαρά, ἐνῶ κινιτίζει ἀσιστηρῶς τὸν μειδιῶντα Κορομυλωβ.)

ΚΟΡΟΜΥΣΛΩΒ (σοβαρῶς.) Πρὸ πάντων νὰ διατηρήσετε τὴν ψυχραιμίαν σας, Κατερίνα Ἰβανόβνα. (Ἡ Κατερίνα δοκιμάζει κατὰ ν' ἀπάντησιν, ἀπὸ τοῦτου ὅμως ἐγείρεται, κάμνει ταχέως δύο βήματα καὶ κορπίζει τὰ μάτια της μὲ τὰ χέρια της. Ὁ Ἀλέξης κινιτίζει τὸν Κορομυλωβ ὡς νὰ τὸν ἐρωτᾷ. Ὁ Κορομυλωβ κάνει σχήματα ὡσὰν νὰ ζωγραφίζη μὲ μολύβι ἕνα σκίτσο. Ὁ Ἀλέξης συνοφροῦνται καὶ μὲ κίνησιν τῆς κεφαλῆς τοῦ νεύει νὰ παύσῃ.)

ΑΛΕΞΗΣ Ὁχι, δά, Κατίνα... ἄκουσε, Κατίνα...

ΚΟΡΟΜΥΣΛΩΒ Δηλαδή νὰ πὼς ἔχει ἡ ὑπόθεσις. Ἦρθαμε ἀπεσταλμένοι. Νομίζω πὼς αὐτὸ τὸ ἐμκνεύσατε.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (Χωρὶς νὰ κατεβάσῃ τὰ χέρια της ἀπὸ τὰ μάτια.) Μόλις αὐτὴ τὴ στιγμῆ.

ΚΟΡΟΜΥΣΛΩΒ Πολὺ ὠραῖα. Λοιπὸν χωρὶς λοξοδρομίες, ἔρχομαι ἀμέσως εἰς τὸν σκοπόν. Λοιπὸν, Ἀλέξη, λάβε τὸν λόγον, καὶ σεῖς, ἐρίτιμη κυρία, λάβε θεσιν καὶ ἀκούστε μὲ προσοχὴ. (Ἡ Κατερίνα κάθεται, τὸ πρόσωπό της εἶναι κατακόκκινο, τὰ μάτια της ὑγρὰ ἀπὸ δάκρυα καὶ σνᾶμα γλαστιά.) Ἀρχισε λοιπὸν, Ἀλέξη.

ΑΛΕΞΗΣ Ὁχι, ὄχι, καλύτερα νὰ μιλήσῃς σύ, Παῦλο. Σ' ἐμένα ὅλα αὐτὰ εἶναι ὀδυνηρά.—Σὲ παρακαλῶ, μίλησε σύ. Ἐγὼ θὰ τὰ θαλασσώσω.

ΚΟΡΟΜΥΣΛΩΒ Καλά. Μὲ μιὰ λέξι, Κατερίνα Ἰβανόβνα, πρέπει νὰ γυρίσετε στὸν ἄνδρα σας, ἀλλοιῶς θὰ γίνῃ μεγάλο δυστύχημα. Μιλῶ πολὺ σοβαρά, ξέρω δὲ ἀκριβῶς πὼς ἔχουν τὰ πράγματα. Ἐπιροδόλησε ἐναντίον σας—εἶναι ἀλήθεια—καὶ μάλιστα τρεῖς φορές. Ἐπειδὴ ὅμως ὅλοι οἱ κουτοὶ ἄνθρωποι εἶναι τυχεροί, δὲν σας ἐπέτυχαν οἱ σφαῖρες κ' ἔτσι δὲν σὰς ἐσκότωσε. Μπορεῖ ὅμως ἄλλη φορά νὰ σημαδέψῃ καλύτερα καὶ νὰ πετύχῃ—ὄχι σὰς, μὲ καταλαβαίνετε...

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Σὰς καταλαβαίνω.

ΑΛΕΞΗΣ Γιὰ πὲς μου, Κατίνα, γιατί δὲν ἀπῆντησες οὔτε μιὰ φορά στὰ γράμματά του; Μιὰ τέτοια σιωπὴ εἶναι πολὺ χειρότερη ἀπὸ τὰ πικρότερα λόγια. Ἄν καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἐποψιν δίδω τὸ ἀδικο στὸ Γιώργη, ὅμως ἐλυπόμουν ποῦ τὸν ἐδλεπα τόσο δυστυχῆ. Γιατί δὲν τοῦ ἀπαντοῦσες στὰ γράμματά του;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Δὲν ξέρω.

ΑΛΕΞΗΣ Οὔτε σ' ἐμένα ἔδωσες καμμιά καθαρὴ ἀπάντησι. Ἐγγραφες γιὰ τὰ παιδιά καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό σου ὅμως, — συγγνώμη, Κατίνα—ὅσα ἔγραφες

ἦσαν βεβιασμένα, ψυχρά. Εἰς τὰς ἐρωτήσεις ὅμως ποῦ ἔκαμα σχετικῶς πρὸς αὐτόν, δὲν ἀπαντοῦσες οὔτε μὲ μιὰ λέξι.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Δὲν ἤξερα τί ν' ἀπαντήσω.

ΑΛΕΞΗΣ Δὲν τὸν συγχωρεῖς;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Δὲν ξέρω.

ΑΛΕΞΗΣ Τὸν ἀγαπᾷς ὅμως.

ΚΟΡΟΜΥΣΛΩΒ Στάσου, Ἀλέξη. Ἐτσι δὲν θὰ προχωρήσωμεν. Μὲ μιὰ λέξι, Κατερίνα Ἰβανόβνα, ὁ σύζυγός σας ἦρθε μαζί μας, κάθεται αὐτὴν τὴν στιγμὴν πίσω ἀπὸ τοὺς θάμνους καὶ περιμένει τὴν ἀδειάν σας νὰ παρουσιασθῇ ἐδῶ.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (ἐγείρεται). Ὁχι, ποτέ!

ΑΛΕΞΗΣ Μὰ ἄκουσε, Κατίνα...

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (Βάζει μηχανικῶς τὸ χέρι της εἰς τὴν καρδιά της). Ὁχι, ποτέ! (σιγῆ).

ΑΛΕΞΗΣ (Ἐγείρεται—κάπως ἀποτόμως). Μποροῦμε λοιπὸν νὰ φύγωμεν;—Καλά. Πάμε, Κορομυλωβ.

ΚΟΡΟΜΥΣΛΩΒ (Τοῦ νεύει μὲ τὸ χέρι νὰ καθίσῃ). Ἄχ! Ἀλέξη, μόλις ἀρχίσαμε καὶ σὺ λὲς ἀμέσως—«πάμε—νὰ φύγωμεν». Ἀφήσέ τὴν δὲ πρώτα νὰ συνέλθῃ, μὴν τὴν πιάνῃς ἀμέσως ἀπὸ τὸ λαιμό.

ΑΛΕΞΗΣ Ἐπερίμενα κατὰ ἄλλο, Κατίνα, ὅταν ἀπεφάσισα νὰ ἔρθω ἐδῶ. Δὲν εἶσαι λοιπὸν ἀρκετὰ μεγάλουφυχη. Ἐνόμιζα πὼς θὰ συναντοῦσα ἐκεῖνη τὴν ἄκακη, τὴν γενναῖοφρονα Κατερίνα Ἰβανόβνα, μὲ τὰ εὐγενικὰ αἰσθήματα, τὴν ὁποῖαν μόνον ἕνας τρελλὸς σὰν τὸν ἀδελφὸ μου μπορούσε νὰ ὑποπτευθῇ.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ἐκεῖνη ἡ Κατερίνα Ἰβανόβνα δὲν ὑπάρχει πειρά. Ἐκεῖνη τὴν ἐσκότωσαν μπροστὰ στὰ μάτια σου.

ΚΟΡΟΜΥΣΛΩΒ Θέλει μ' αὐτὸ νὰ πῇ ὅτι ἡ σφαῖρα, ἂν καὶ δὲν ἐπέτυχε τὸ σῶμά της, ἐσκότωσε ὅμως τὴν ψυχὴ της. Δὲν εἶναι ἔτσι, κυρία; Αὐτὸ ὅμως εἶναι ἀνοησία. Ἡ ψυχὴ δὲν σκοτώνεται καὶ τόσο εύκολα. Ἐναντίον τῆς δικῆς μου ψυχῆς, ἀγαπητῆ μου Κυρία, ἐρρίφθησαν καὶ ἐξερράγησαν μπόμπες δλόκληρες, ὅμως, ὅπως βλέπετε, ζῶ καὶ μάλιστα μὲ διασκεδάσει ποῦ ζῶ. Ὅλοι αἱ πληγαὶ ἐπουλοῦνται, ὅλα παρέρχονται μὲ τὸν καιρόν. Εἴσατε ἀκόμη πολὺ νέα καὶ ὠραῖα, ἔχετε καὶ ἕνα δοῦ χαριτωμένα παιδιά, καθ' ὅσον γνωρίζω. Ἐμεῖς οἱ δοῦ θὰ πάμε τώρα νὰ πιούμε πρώτα ἕνα ποτήρι τσάι κ' ἔπειτα θὰ κάνομε ἕνα περίπατον εἰς τὸν κήπον σας, γιὰ νὰ τὸν θαυμάσωμεν, ἐνῶ σεῖς ἐν τῷ μεταξύ θὰ συνομιλήσετε μ' ἐκεῖνον. Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ διαρκέσῃ πολὺ. Εἶναι Βουλευτῆς καὶ κάθεται πίσω ἀπὸ τοὺς θάμνους, σὰν ἀγριόκοττα. Δὲν πρέπει νὰ ταπεινώνομε ἕναν ἄνθρωπον τόσο πολὺ.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Δὲν θὰ πάω ποτέ πειρά μαζί του.

ΚΟΡΟΜΥΣΛΩΒ Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ πῆτε σεῖς ἢ ἴδια εἰς αὐτόν. Τέτοια συνομιλία δύσκολα γίνεται διὰ τρίτου

προσώπου. Ἄλλως τε ὁ κήπος εἶναι πολὺ ὠραῖος. Τὸ κτήμα ἀνήκει εἰς τὴ μητέρα σας;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ναί.

ΚΟΡΟΜΥΣΛΩΒ Καὶ ἡ καλλιέργεια θαυμασία. Ἐχει περάσει πολὺς καιρὸς ποῦ δὲν εἶδα ἕνα καλὸ Ρωσικὸ χωριό. Ντρέπομαι γι' αὐτό. Μπροστὰ στὴ μύτη μας βρίσκονται τόσο ὡμορφες τοποθεσίες, τόσα μαγικά τοπία κ' ἔμεῖς δὲν ζωγραφίζουμε τίποτε ἄλλο, παρὰ σχημαμένες γυμνὲς γυναῖκες. Ἐχω ἀηδιάσει πειρά, ἀλλὰ εἶναι δύσκολο ν' ἀφήσῃ κανεὶς τὸ εἶδος του.

ΑΛΕΞΗΣ Νὰ μὲ συγχωρῆς, Κατίνα, ποῦ ἐφέρθηκα πρὸ ὀλίγου τόσο ἀπότομα;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (μειδιῶσα) Τί κουτὸς ποῦ εἶσαι, Ἀλέξη! Ἡ συνείδησις δὲν πρέπει νὰ ζήτη ὑπερβολήν, ἔτι καὶ ἂν πῇ. Σὺ εἶσαι ἡ συνείδησις μου.

ΚΟΡΟΜΥΣΛΩΒ Κ' ἐγὼ εἶμαι τὸ ρολόγι σας—Πάμε, Ἀλέξη, καὶ σεῖς, ἐρίτιμη κυρία, μὴν ἀπομακρυνθῆτε ἀπὸ αὐτὸ τὸ δωμάτιον. Ἡ τουαλέττα σας εἶναι ὠραία ὅπως καὶ τὸ κτένισμά σας. Ὅλα εἶναι κομψῶ. Μείνατε καθισμένη ἡσυχᾶ, ἡσυχᾶ, ἀγαπητῆ μου, — ἐκεῖνος βρίσκεται ἐδῶ κοντά. (Οἱ δύο ἐξέρχονται. Ἡ Κατερίνα μένει καθισμένη εἰς τὸ ἴδιο κἀθισμα. Τὰ χέρια της χωμένα μεταξὺ τῶν γονάτων καὶ τὸ κεφάλι της ὀλίγο γεμμένο πρὸς τὰ ὀπίσω. Ὁ ἦλος ἔδωσε. Τὸν κήπον περιέβαλεν ἡ σκιὰ τῆς ἐσπέρας. Ἄπὸ 'κεῖ κάπου πλησίον ἀκούονται ἡχοὶ φλογέρας. Σιγῆ. Ἀνερχεται ἀπὸ τὴν κλίμακα τοῦ κήπου μὲ βραδέα καὶ βαρέα βήματα ὁ Γεώργιος. Σταματᾷ φοβισμένος εἰς τὴν ταράτσαν καὶ λέγει μὲ χαμηλὴν φωνήν: «Κατίνα! —Κανεὶς ἐδῶ!» Εἰσέρχεται διατάζων εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου δὲν βλέπει ἀμέσως τὴν Κατερίναν. Προχωρεῖ μὲ προφυλάξεις ἀκόμη δύο βήματα.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κατίνα... ποῦ εἶσαι Κατίνα; (Σιγῆ. Ἐξάφνα βλέπει τὴ γυναῖκά του, ἦτις ἐξακολουθεῖ νὰ μένη εἰς τὴν ἴδιαν σιάνον καὶ ἀκίνητη. Ἐπειτα προχωρεῖ ἀποφασιστικῶς πρὸς αὐτήν, γονατίζει πρὸ αὐτῆς, χωρὶς νὰ πῇ λέξιν. Ἐκεῖνη θέτει τὰ χέρια της εἰς τὸ κεφάλι του. Ἡ Κατερίνα μένει ἀκίνητος). Κατίνα, ἐγὼ εἶμαι. Γιατί δὲν μιλάς, Κατίνα; Κότταξέ με—ἐγὼ!

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (σιγῆ). Σήκω. — Σὲ βλέπω. — Σήκω, Γιώργη!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (ἐγείρεται) Δὲν μ' ἐπερίμενες;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Καὶ ὅμως σ' ἐπερίμενα ὅλο τὸν καιρό!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ἀλήθεια, Κατίνα; Εἶν' ἀλήθεια αὐτὸ ποῦ μοῦ λές;—Γιατί δὲν ἀπάντησες εἰς τὰ γράμματά μου; Ὀλίγο ἔλειψε νὰ τρελλαθῶ, Κατίνα. Κότταξε τὰ μαλλιά μου, ἐδῶ εἰς τοὺς κροτάφους, ἔγιναν ψαρά.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ Τὸ βλέπω—Σ' ἀγαπῶ. Ὁχι, ὄχι, μὴ μὲ πλησιάσῃς περισσότερο.

— Ἀκολουθεῖ —

ΞΕΝΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

ΡΩΣΙΚΟΝ

— Ἡγενηκὴ ἀναστάσις τοῦ πολέμου φαίνεται ὅτι δὲν ἐπὶ ῥέασε τόσοσιν πολὺ τὸν Ρῶσον συγγραφέα Λεωνίδα Ἀντρέϊεφ. Αἱ Ρωσικαὶ ἐφημερίδες ἀγγέλλουν ὅτι ἐτελείωσε νέον θεατρικὸν ἔργον του, τὸ ὁποῖον θὰ παραδώσῃ ἐντὸς τοῦ μηνὸς εἰς τὸν μεγαλύτερον δραματικὸν θίασον τῆς Πετροπόλεως.

— Εἰς τὸ θέατρον Ἀλεξανδρόφσκη τῆς Πετροπόλεως θὰ παιχθῆ προσεχῶς τὸ νέον ἔργον τοῦ Μερεζκόφσκη «Ρωμαντικά». Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου ἀνάγεται εἰς τὸ ἔτος 1838.

— Κατὰ τὰς ρωσικὰς ἐφημερίδας εἰς τὸ ἑπερτουάρ πλείστον Εὐρωπαϊκῶν μελοδραματικῶν θιάσων περιελήφθη διὰ τὴν ἐφετεινὴν περίοδον καὶ ἡ ρωσικὴ ὄπερα «Ἀηδῶν» τοῦ Στραβίνσκη. Ἐπίσης καὶ ἡ ὄπερα «Πεντάμορφη» τοῦ Ρίμσκη Κορσακόφ.

— Ὁ Σιμάνσκη συγγραφεὺς τοῦ δράματος «Αἶμα», τὸ ὁποῖον τόσοσιν ἐπέτυχεν εἰς τὴν Πετρούπολιν καὶ Μόσχαν, ἐτελείωσε νέον ἔργον τιτλοφορούμενον «Ἡ βασίλισσα τῶν χορῶν».

— Τὸ ἐν Πετρούπολει «Πολωνικὸν Ἐθνικὸν Θεάτρον» ἐτελείωσε τὰς παραστάσεις του μετ' ὁ ἀριστούργημα τοῦ Πολωνοῦ συγγραφέως Φρεντῶ «Παρθένου».

— Ἐπαγέκαμψεν ἐκ Πετροπόλεως ἡ διάσημος ἀοιδὸς Βάν-Μπράντ, κατόπιν ἐπιτυχῶς τουρνέ ἀνά τὰ μεγάλα κέντρα τῆς Σιβηρίας καὶ τῆς Κίνας.

— Ἐν Πετρούπολει ἐνεφανίσθη νέα Πάττη, ἡ δεσποινὶς Σ. Καπλάν, τελειόφοιτος τοῦ αὐτοῦ Ὁδείου. Εἶναι νεοτάτη τὴν ἡλικίαν καὶ κάτοχος θαυμασίας φωνῆς ὑψιφώνου. Ἡ νεαρὰ ὑψιφώνος κυριολεκτικῶς καταπλήττει διὰ τῆς μελωδικῆς καὶ ἰσχυρᾶς φωνῆς της. Ἐκτὸς τῶν ἐλαφρῶν ρόλων ὑποδύεται καὶ ρόλους δραματικούς, ὡς τὴν «Αἰδάν» καὶ τὴν «Τόσκαν». Ἡ πρώτη ἐμφάνισίς της εἰς τὸν ρόλον τῆς «Τζιλδας» τοῦ Ῥιγολέτου ἐγένετο ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ Ἐθνικοῦ θεάτρου, ἡ διεύθυνσις τοῦ ὁποῖου συνωμολόγησε μετ' αὐτῆς συμβόλαιον διαρκείας δύο ἐτῶν.

— Τῇ 16 Μαΐου ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Μουσικοῦ Δράματος ἐν Πετρούπολει ἐπαιχθῆ τὸ μελόδραμα τοῦ Saint-Saens «Σαμφῶν καὶ Δαλιδὰ» εἰς ἀρχαίαν ἑβραϊκὴν γλῶσσαν, τῇ συμμετοχῇ τῶν γνωστοτέρων ἑβραίων ἠθοποιῶν. Αἱ ἐκ τῆς παραστάσεως ταύτης εἰσπράξεις ἀνεληθούσαι εἰς ἀρκετὰ στρογγύλον ποσὸν προωρίσθησαν ὑπὲρ τῶν θυμάτων τοῦ πολέμου ἑβραίων ἠθοποιῶν καὶ ζωγράφων. Κατὰ τὴν διάρκειαν ἐνὸς διαλείμματος τῆς παραστάσεως ἐκληρώθησαν ὡς λαξεῖα πλείστοι εἰκόνες δωρηθεῖσαι ὑπὸ τῶν διασημοτέρων ἑβραίων ζωγράφων.

— Ἡ θεατρικὴ περίοδος τοῦ ἐν Πετρούπολει Μουσικοῦ Δράματος ἐπερατώθη τῇ 16 Μαΐου. Ἀπὸ τὰς 8 ἡμέρας 1915 ἐγένοντο ἐν ὅλῳ 260 παραστάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων 56 ἀπογευματιναί, μετ' ὀλίγον ἀριθμὸν θεατῶν 395,000. Ἐκ τῶν παιχθέντων μελοδραμάτων ἡ «Αἰδὰ» ἐδόθη 42 φορές, ἡ «Κάρμεν» 31, ὁ «Εὐγένιος Ὀνέγην» 90, καὶ ἡ «Dame de Pique» 29, οἱ «Παλιάσοι» 17, ὁ «Φάουστ» 16, ὁ «Κουρέυς τῆς Σεβίλλης» 15 κ.λ.π. κ.λ.π.

ΓΑΛΛΙΚΟΝ

Τὴν περασμένην ἑβδομάδα παρεστάθη εἰς τὴν «Γαλλικὴν Κωμῶδιαν» ὁ «Πολύευκτος» τοῦ Κορνηλίου. Ἀπὸ τοὺς ξένους κριτικούς θεωρεῖται ἡ τραγωδία αὐτὴ τὸ ἀριστούργημα τοῦ γάλλου δραματικοῦ. Ὁ κόσμος τὴν παρηκολούθησε μετ' ἀληθινῆν εὐλάβειαν καὶ μετ' συγκίνησιν. Ὁ διάδοχος τοῦ Μονβέ Σουλὺ κ. Ντεμάξ ἐπευφημήθη μετ' ἐνθουσιασμόν.

Ὁ κ. Ντεμάξ δὲν μμεῖται τὸν προκάτοχόν του. Ὑποκρίνεται ὅπως αὐτὸς ἐγγοεῖ τὸν ρόλον του, γράφει ὁ κριτικὸς

τοῦ «Χρόνου» κ. Ἀδ. Μπρισόν. Ἀφίνει κατὰ μέρος τὴν παράδοσιν καὶ βλέπει ἐλεύθερα. Βλέπει τὸν Πολύευκτον γεμᾶτον πάθος, πού δὲν τὸν ἀφίνει οὔτε μίαν στιγμὴν ἥρεμον καὶ ὄχι ὅπως ἄλλοι καλλιτέχναι πού τὸν θέλουν σάν ἀπόστολον ὁ ὁποῖος βαδίζει μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ, ἔχει τὰ βλέμματα ἐστραμμένα πρὸς τὸν Θεόν καὶ ξένα πρὸς τὰ ἐπίγεια πράγματα.

Εἰς ἓνα γράμμα τοῦ συγγραφέως τῆς «Μομφόρτης» κ. Πιερ Φροντάν πρὸς τὸν κ. Θεοδοσίδην ὁ γάλλος συγγραφεὺς ἐκφράζει τὸν πόθον του νὰ ἐπισκεφθῆ τὰς Ἀθήνας μὲτ' ἑμὲ τὴν Καν Μισέλ καὶ νὰ παίξουν μαζί τὸ ἔργον του. Θὰ ἐπαιξε καὶ ὁ ἴδιος ὅπως ἐπαιξεν εἰς τὴν κινηματογραφικὴν ταινίαν πού εἶδαμεν τὸν χειμῶνα. Ἴσως ὁ πόλεμος νὰ ἐμπόδισε τὸ σχέδιον τῶν γάλλων καλλιτεχνῶν.

ΙΤΑΛΙΚΟΝ

Εἰς τὸ Μιλᾶνον ὁ θίασος τῆς Τίνας Λορέντζο καὶ τοῦ Ἀρμάνδο Φιλκόνι παρέστησεν εἰς τὸ θέατρον «Ὀλύμπια» τὸ νέον δράμα τοῦ Ἰουλίου Φραντσεσκόνι «La spiga». Οἱ κριτικοὶ τῶν Ἰταλικῶν Ἐφημερίδων γράφουν ὅτι εἶναι ἔργον ἐξαιρετικῆς ἐμπνεύσεως καὶ δυνάμεως.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

κ. Β. Ε.—Σὰς γράφομεν ἰδιαιτέρως. Πολλὰ ζητεῖτε πρὸς τὸ παρὸν μετ' ἐτέοια παγκοσμία κατάστασις.

Καν Θ. Βρ. Ὁ Πατριωτικὸς Σύνδεσμος ἐξακολουθεῖ τὸ εὐεργετικὸν του ἔργον. Πληροφορίας ἠμπορεῖτε νὰ ζητήσετε εἰς τὰ γραφεῖα του, ὁδὸς Λυκαβητοῦ 29, κάθε Πέμπτην π. μ.

Καν Ζένην.—Ὅλα τὰ κουρεῖα τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν κατασκευάζουν κολώνια. Εἶναι μὴ ἀπὸ τῆς βιομηχανίας πού ἀνθίζουσι περισσότεροσιν στὸν τόπον μας. Ἴσως νὰ μὴ εἰσάγεται πρὸ πολλοῦ ξένη κολώνια εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ

Δυὸ λόγια γιὰ νὰ ἐξάρομε τὸ ἔργον τοῦ κ. Γ. Μπούκα. Καὶ οἱ τρεῖς εἰκόνες τοῦ φύλλου αὐτοῦ ἔργα τοῦ φωτογράφου κ. Γ. Μπούκα σὲ σταματόν νὰ τίς προσέξῃς: Τῆς Δοξ Κοτοπούλη, τοῦ κ. Νιρβάνα καὶ τοῦ κ. Γαβρηλιδῆ ὡς Ντόριαν Γκρέυ. Καθεμιά χωριστὰ καὶ μὴ σύνθεσις. Ὁ κ. Μπούκας ἐργαζόμενος ἐμπνεύεται ἀπὸ τὸ μοντέλον του. Προσπαθεῖ σὲ στάσεις πού θὰ πάρη τὸ μοντέλον νὰ βρῆ ἐκείνην πού τοῦ ταιριάζει καὶ ν' ἀποδώσῃ τὸν ἀνθρώπον πού ἔχει μπροστά του. Καὶ ὅταν ἐπιτύχῃ τὴ θέσι πού τοῦ χρειάζεται, εἶναι πιά εὐχαριστήμενος. Ὅταν πρόκειται γιὰ ὀριζόμενους θεατρικούς ρόλους, γνωρίζει ἀπὸ πρὶν περίπου ὅτι τοῦ χρειάζεται καὶ τὸν βοηθεῖ καὶ τὸ μοντέλον. Μά, στὸ ἀπλὸ πορτραῖτο ὅπως τοῦ κ. Νιρβάνα, ὁ κ. Μπούκας ἐδεῖξε καὶ τέχνην καὶ γούστο πού ἠμπορεῖ ἄφοβα νὰ τὰ ἐπιδείξῃ.

Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΤΟΥ «ΝΤΟΡΙΑΝ ΓΚΡΕΥ»

Ἐνα γράμμα τοῦ κ. Παλαμά.

Ἀγαπητοὶ Κύριοι,
Πολὺ θὰ σὰς παρακαλέσω νὰ φιλοξενήσετε σὲ μὴ γωνιά τοῦ περιοδικοῦ σας τὰ λίγα μου αὐτὰ λόγια. Τὸ ἔθνος γράφοντας γιὰ τὴν μετάφρασιν τοῦ Ντόριαν Γκρέυ, μαζί μετ' ἄλλοι ὑπερβολικὸ ἐπαινο, φανερώνει τὴν ἀπορία του γιὰ τοὺς πρωτόκλιτους τύπους τῆς δημοτικῆς, καθὼς ἡ ἀγνότητις, ἡ προσωπικότητις, κτλ.—Τὴν ἴδια ἀπορία διατυπώνει σ' ἓνα του πινακίδιον μὴ ἄλλη πρωτὴν ἐφημερίδα. Αὐτὴ τὴν φορὰ μετ' ἄλλοι εὐχαριστῶ τὸ ἔθνος γιὰ τὸν ἐπαινον. Ὅμως νομίζω πὼς εἶναι χρέος μου ν' ἀφήσω τὴ σιωπῆ, καὶ νὰ ξαναπῶ τίς ἀλήθειες ἐκεῖνες, πού ὅσο κι ἂν εἶναι γνωστὲς στοὺς λίγους, πρέπει ν' ἀκούγονται κάθε φορὰ πού δίνεται εὐκαιρία. Ἡ ἐπιστήμη, ἡ γλωσσολογία, μὴ μαθαίνει πὼς ἓνας ἀπὸ τοὺς πρὸ χαρακτηριστικῶν νόμους στὸ τυπικὸν τῆς νέας ἑλληνικῆς εἶναι ν' ἀφομοιῶν τὰ τριτόκλιτα τῆς ἀρχαίας σὲ πρωτόκλιτα. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ὁ μεταφραστὴς πρέπει πάντα νὰ ζητῇ τὴν ἴδια γλωσσικὴ ἀτμοσφαιρα, τὸν ἴδιον χαρακτήρα, μ' ἄλλα λόγια τὴν ἐνότητι. Γλῶσσα θὰ πῆ μορφή, καὶ μορφή θὰ πῆ τέχνη, συγκίνησις. Κ' ἔτσι κάθε ἄλλη ἀντίληψις ἀπ' αὐτὸ θάταν γιὰ μένα ταπεινὴ δειλία μπροστὸ στὴ γνώμη τοῦ μεγάλου κοινού.

Ὁλος δικός σας

ΛΕΑΝΤΡΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ